

ПРИЛОЗИ

ОДВОЈЕНО МИШЉЕЊЕ ЧЛАНОВА ФИНАНСИЈСКОГ ОДБОРА
О ПРЕДЛОГУ БУЏЕТА РАСХОДА И ПРИХОДА ЗА 1933/34.

Част нам је поднети Народној скупштини ово одвојено мишљење о предлогу буџета за 1933/34.

I.

Буџет државних прихода и расхода за годину 1932/33 показује несумњиво отворен и јасан дефицит. У Финансијском одбору приликом претреса предлога буџета за 1932/33 било је изражено јасно и отворено уверење с наше стране да се буџет расхода са износом од преко 11.400.000.000 динара и са кредитима који се налазе у Финансијском закону, неће моћи бити реализован, јер ће приходи, услед економских прилика, подбацити и неће моћи прећи суму од 9 и по милијарди динара, насупрот тврђењу г. Министра финансија да се буџет налази у равнотежи.

После изгласавања буџета за 1932/33 годину, кроз кратко време увидео је и сам Министар финансија да се овај буџет налази у дефициту да због тога треба извршити извесну редукацију расхода као и повећање прихода.

Досадашња смањења као и повећања прихода која су чињена од стране Владе у расходима за 1932/33 годину, нису довољна, а то се најбоље види из чињенице што највећи проценат стварно наплаћених прихода употребљава се за подмирење личних расхода, док материјални расходи остају непокривени и претварају се у неисплаћене обавезе, — летеће дугове који се приказују у званичним извештајима као уштеде.

Предлог буџета расхода Господина Министра финансија износи 10 милијарди 438 милијона динара и према његовом мишљењу, у смањивању државних расхода дошло се до границе, преко које се не би смело прећи а да се не оштете витални интереси не само државне организације него и привредне делатности земље. Смањење у предлогу буџета за 1933/34 према буџету за 1932/33 показује, према мишљењу Господина Министра финансија, крајњи напор који је учињен при одмеравању државних расхода.

Сматрамо да ова теза Господина Министра финансија није тачна и не одговара чињеницама. Ово најбоље ће показати упоређењем личних и материјалних расхода у предлога буџета за 1933/34 са личним и материјалним расходима у овогодишњем буџету.

Однос између личних и материјалних расхода у буџету за 1932/33 био је овај:

	лични	материјални
1. Општа државна администрација	3.640 мил.	3 8 6 мил.
	или 48.76%,	или 51.24%,
2. Привредна предузећа	1.337 мил.	2.517 мил.
	или 34.7%,	или 65.3%.

А у предлогу буџета за 1933/34 однос између личних и материјалних расхода био је овај:

	лични	материјални
1. Општа администрација	3.593 мил.	3.396 мил.
	или 51.48%,	или 48.50%,
2. У привредним предузећима	1.263 мил.	2.185 мил.
	или 36.64%,	или 63.36%.

Укупно, однос између личних и материјалних расхода у години 1932/33 и у предлогу буџета за 1933/34 био је овај:

	лични	материјални
За 1932/33	4.978 мил. или 43.97%,	6.344 мил. или 56.03%,
За 1933/34	4.856 мил. или 46.53%,	5.518 мил. или 53.4%.

Ово јасно показује да су лични расходи у порасту док материјални, расходи процентуално опадају. Лични расходи су већи у предлогу буџета за 3.44%, а материјални су расходи смањени за тај проценат. То је један разлог који нас упућује да политику државних расхода имамо ревидирати.

А други је разлог отворен буџетски дефицит који показује несумњиво смањену финансијску моћ наше привреде и смањени национални доходак, те с тога, и ако се не могу размерно са падом народног дохотка смањити државни расходи, али ипак потребно је свести на овај ниво који стоји бар колико толико у сагласности са стањем наше целокупне привреде и платежном способношћу обвезника.

Потписани чланови Финансијског одбора сматрали су с тога да је потребно пре доношења буџета за 1933/34 годину донети и један закон о ванредним финансијским мерама који би омогућио смањење расхода не само државних него и самоуправних, и који би уклонио све ове законске препреке које ометају даљу редукацију и компресију државних расхода.

У својој законској предлогу о ванредним финансијским мерама за смањење расхода државних и самоуправних предвиђали смо:

1. Реорганизацију Врховне државне управе и смањење броја министарстава,
2. Упроштење администрације и доношење уредбе о упроштењу администрације,
3. Укидање непотребних звања у појединим ресорима услед упроштавања администрације,
4. Смањење броја службеника, и то оних који немају квалификације и који су слабо оцењени, који су против политике народног и државног јединства, који су материјално осигурани и оних, чија се родбина већ налази у државној служби,
5. Смањење награда, помоћи и субвенција,
6. Ревизију породичних и личних додатака у сагласности са стварним трошковима живота,
7. Укидање специјалних додатака,
8. Ограничење употребе државних аутомобила,
9. Појефтињење државних набавака,
10. Обустављање сваког даљег откупа зграда, имања и земљишта за две године,
11. Обустављање новог грађења државних зграда из редовних буџетских средстава,
12. Смањење броја службеника бановинских,
13. Ревизију пензионера и ограничење права на пријем пензија,
14. Смањивање личних расхода по општинама и градовима.

Иако је овај законски предлог имао довољан број потписа, ми смо одустали од доношења Народној скупштини, пошто је почео претрес предлога буџета за 1933/34 годину у Финансијском одбору, те не би било времена за претрес овог законског предлога који би имао претходити претресу предлога буџета. Сем тога, сматрамо да је неопходно потребно донети што пре закон о Банској управи и дефинитивно утврдити делокруг и надлежност банских управа а у вези с тим и организацију те, према томе, довести у склад организацију бановина са њиховим стварним делокругом и елиминисати двоструку надлежност Врховне државне управе и Банских управа.

У вези са нашим погледима о потреби реорганизације и упроштења Врховне државне управе, Банских управа и осталих државних надлештава, сматрамо да у садашњем времену привредне депресије, када бар код нас још нема никаквих знакова за побољшање, није време да се приходи једнострано повећавају на терет једног привредног реда у нашој земљи, с тога одредба § 16. Финансијског закона, по коме се стопа основног пореза на приход од земљишта

утврђује на 10%, није оправдана јер она укида повластицу по § 1 Закона о изменама и допунама Закона о непосредним порезима од 25. марта 1932 године.

Ако су потребне жртве за финансијско сређење, то имају да подносе сви привредни редови, а не само један ред, земљорадник.

С тога предлагемо да се место § 16 став 3. Финансијског закона врати измењен § 1. тога Закона који гласи:

„Укупно задужење порезом на приход од земљишта извршено за 1931 годину смањује се за 20% и наплаћиваће се 1933 године у том смањеном износу“.

III.

Напомињемо да предлози о смањивању расхода у појединим разделима предлога буџета које смо ми подносили, нису примљени од већине чланова Финансијског одбора, те је с тога, предлог буџета расхода за 1933/34 остао у истом износу из Финансијског одбора као што је био првобитно предлажен од стране Владе.

Наше одвојено мишљење образложићемо и усмено у Народној скупштини.

Београд, 8 марта 1933 године

Чланови Финансијског одбора:

Др. Славко Шећеров, с. р.

И. П. Михајловић, с. р.

Др. Влад. Станишић, с. р.

Председништву Народне скупштине

Београд

Част нам је поднети у прилогу под ./1 одвојено мишљење као чланова Финансијског одбора поводом државног буџета.

За извештоца одређујемо Др. Франју Грубера.

Др. Никола Никић, с. р.

Др. Иван Лончаревић, с. р.

Др. Франја Грубер, с. р.

ODVOJENO MIŠLJENJE

Један савремени национални економ казао је за државни буџет, да је он огледало целокупне националне привреде једнога народа. Ако је то тачно, а ми верујемо, јер је данас нарочито очита органска веза између привреднога живота и државног буџета, тада је потребно за правилну оцену једнога буџета, размислити све оне елементе, који владају привредним животом.

Руководене овом мишљу, све савремене владе сматрале су за то императивном потребом да приликом дискусије о државном буџету изнесу, поред финансијског прегледа и економске ситуације у земљи, још и привредни план за регулацију, интензификацију и одржање привредне снаге земље, како би овим путем осигурале несметани ток економског живота, одржале социјалну равнотежу и створиле природну подлогу за државни буџет.

Шта су učinile друге владе, као на пример Чехословачка, која је ове године уз државни буџет поднела Парламенту уједно и привредни план за обнову земље, то није učinila наша Влада, јер овај буџет donet је без обзира или barem не без довојног обзира на економске прилике у земљи, шта више по извесним znacima, čak и противно данашњој привредној снази народа.

Ali što je ona zanemarila, smatramo da mi moramo učiniti, jer zdrave finansije nacionalna su potreba, a zdravih finansija ne može biti, ako se ne vodi računa o privrednoj snazi zemlje i poreskih plataca, i ako se u raspravi o budžetu, kao jednom centralnom pitanju finansijske prirode, jednovremeno ne povede reč i o tome, šta je Vlada preduzela za sredenje ekonomskih odnosa u zemlji, sa kakovim efektom i na osnovu kakvoga privrednoga plana.

Zdrave finansije pretpostavljaju uravnoteženi i realni budžet.

Odajući u punoj meri priznanje naporima G. Ministra finansija da odgovori ovom osnovnome postulatuzdravog finansiranja, mi moramo konstatovati neospornu činjenicu, da predloženi budžet nije uravnotežen i da će nesumnjivo svršiti sa ogromnim deficitom.

Iz analize državnih prihoda a prema izveštajima G. Ministra finansija o kretanju prihoda u ovoj budžetskoj godini, možemo konstatovati: da deficit kod neposrednih poreza iznosi oko 20%, dok kod posrednih poreza daleko više, upravo u katastrofalnoj meri.

Trošarina je podbacila za 45,000.000 dinara, razne takse za 200,000.000 dinara, carine za 200,000.000, monopoli za 170,000.000 dinara, razni sitni prihodi za 50,000.000 dinara i t. d. Državna preduzeća podbacila su za 400,000.000 dinara, pri čemu upada u oči da taj deficit samo kod pošta iznosi 200,000.000 dinara uprkos nedavno povećanim taksama.

Ovaj, makar i letimični pregled o kretanju prihoda, koji obuhvaća samo period od pola godine, pokazuje da se prihodi države kreću u liniji konstantnoga opadanja i da će oni do kraja budžetske godine nesumnjivo doseći cifru od preko 1,000.000.000 dinara, što znači da se g. Ministar finansija, obzirom na izvršenu kompresiju rashoda za deset i po milijardi dinara, u sadašnjem budžetu, prevario u ovom predviđanju prihoda za pune dve milijarde dinara, do kojeg bi se ogromnog deficita došlo, da su rashodi ostvareni u ovom obimu, kako su bili određeni u ovom budžetu.

Zato zvuči više nego paradoksalno, kad g. Ministar predviđa u godini 1933-34. prihoda više za dve stotine miliona, nego je iskazao u završnome računu u godini 1931|32., dakle za jedno razdoblje vremena sa daleko boljom ekonomskom situacijom od današnje.

Ali još bolje možemo osvetliti neuravnoteženost budžeta, ako se izloži na koji način misli g. Ministar finansija ostvariti prihod od kalkuliranih deset i po milijardi dinara. Tu g. Ministar finansija postupa po vrlo jednostavnom receptu. I do sada već neostvareni prihodi jednostavno se predviđaju u povećanom iznosu u prkos izmenjene ekonomske situacije u zemlji.

Kod kućarine povisuje se prihod za 10,000.000 dinara više od lanjske godine ili za 80,000.000 više nego je naplaćeno u godini 1931|32.

Držimo da smo u pravu ako ustvrdimo, da se od kućarine neće naplatiti u ovoj godini više od 270,000.000 dinara, makar da su ukinuta oslobođenja novih zgrada, jer vrednost najamnina rapidno opada, što imade naravno i svoje reperkusije na ovaj poreski oblik.

Tečevina je predviđena skoro u istom iznosu kao u godini 1931, kada su prihodi bili daleko veći od današnjih.

Kod poreza na rente predviđen je povišeni prihod od 300,000.000 dinara, što se ne može ničim pravdati, jer najnovije zakonodavstvo, zavedeno u zaštitu dužnika, odlikuje se sniženim kamatnjakom pa prema tome i smanjenim efektom toga poreza.

Mi možemo pretpostaviti, da tu g. Ministar finansija možda misli da daljim opterećenjem kamata od uložaka u novčanim zavodima, ostvari ovaj ovako horentno povišeni porez na rente. Ali ako to učini, to bi značilo uništiti još i poslednje ostatke smisla za štednju kod i onako moratorijem teško oštećenih ulagača. Zar je uopšte moralno ili čak korisno po unapređenje smisla za štednju, ako se udara porez na rente, na kamate od uložaka, kada vlasnici ne dobijaju tih svojih kamata, a da ne govorimo o neizvesnosti njihovih uložaka uopšte.

Kod poreza na poslovni promet očekuje g. Ministar finansija uvećani prihod od 70,000.000 dinara, zato, što je povisio poresku stopu. Samo povišenje poreske stope nije nikakva garancija za uvećanje prihoda. To može, kod sve manjega obrta i smanjene cirkulacije dobara, da pokaže baš protivan rezultat.

I tako, ako saberemo sva predviđanja g. Ministra finansija onda dobijemo uglavnom ovu sliku: kod posrednih poreza manjak od 300,000.000 dinara, a kod neposrednih poreza čak višak od 150,000.000 dinara spram sadašnje budžetske godine. Ma da je ovakvo predviđanje proizvoljno i nije zasnovano na ekonomskoj snazi naroda, to i za slučaj, da se ova predviđanja g. Ministra finansija, protivno svakom očekivanju, obistine, ipak tu leži jedna velika nepravda i nelogičnost. Jer kada posredni porezi opadaju, a to smo ciframa malo pre utvrdili, to je najbolji znak da u narodu nema prihoda, često puta ni za podmirenje najnužnijih potreba. Kako se onda logično može očekivati višak

od 150,000.000 neposrednih poreza, koji pretpostavljaju čisti prihod, kada narod nema sredstava ni za one životne potrebe, koje obuhvataju minimum života.

Prema tome opšta karakteristika ovoga budžeta je u ovome: da je neuravnotežen i da će se sigurno svršiti sa deficitom, da je povišenjem poreskih oblika, naročito zemljarine, zahvatio najbrojniji naš seljački svet, koji teško podnosi teret današnje ekonomske krize, da se uglavnom bazira na posrednim porezima, koji opterećuju najpotrebnije životne namirnice, što izaziva poskupljenje života baš kod najsiromašnijih slojeva naroda, da zahvaća sve više kapital, a manje čisti prihod, tako da se ovaj način porezivanja približava konfiskaciji jednoga dela narodne imovine i da menja srazmer materijalnih i ličnih izdataka u budžetu na korist ovih poslednjih, čime naš budžet dobija biljeg budžeta za podmirenje potreba birokracije a ne naroda.

Za takav budžet mi ne možemo glasati.

Ekonomske problemi koji danas dominiraju životom država, imperativno se uameću svakoj Vladi da ih reši ili da barem o njima zauzme određeni stav. Ako se ti ekonomski problemi pravilno reše, ako se stvore povoljni uslovi rada za najšire slojeve naroda, onda je osiguran i nacionalni prihod, od kojega izvestan deo u formi poreza ulazi u prihode državnog budžeta. Kod nas je naročito aktuelno pitanje uspostave kupovne snage zemljoradničkog sveta. I to ne samo zbog toga, što je to socijalna i ekonomska dužnost države, nego i zato što je to u interesu aktiviranja državnoga budžeta. Briga za naš seljački svet treba da je upućena u pravcu da mu se što bolje omogući unovčenje njegovih proizvoda, posle čega automatski dolazi rešenje drugih pitanja manje više sekundarne naravi kao što je napr. razdušenje seljaka. Naš je seljak naučio primljeno plaćati i jedino što on traži od svoje Vlade, to su povoljni uslovi za unovčenje njegovih produkata, stvaranje mogućnosti što boljih cena za agrarne proizvode.

U tom pogledu, a to je kardinalno pitanje, Kraljevska Vlada do danas nije učinila ništa.

Danas se već može da govori o rezultatu onih zakonskih mera, koje je Kraljevska Vlada preduzela za tobožnju sanaciju seljaka.

Medju te mere ubraja u prvom redu Kraljevska Vlada Zakon o zaštiti zemljoradnika, koji sve do danas nije konačno likvidirao to pitanje, jer za to pitanje, budimo iskreni, treba novaca, koje može da namakne samo država. Vlada nema hrabrosti da prizna da tih novaca nema, ali je za to imalo dovoljno kurazi, da na račun sitnih štediša učini zemljoradniku vrlo skromne usluge dosadašnjim Zakonom o zaštiti zemljoradnika. Po nacionalnu privredu i po naš kredit u inostranstvu od ogromne je štete, što Vlada nije to pitanje do danas definitivno rešila. Provizoriji u privrednom životu, a takav je današnji zakon o produženju važnosti zakona o zaštiti zemljoradnika, uvek su od najveće štete, čak i onda ako pravilno reše predmet, a po gotovo kada pogrešno reše materiju. Opadanje nacionalnog prihoda ima se u znatnoj meri da pripíše i tom nerešenom pitanju našeg najbrojnijega reda, koji, lišen svakoga kredita u vremenu kreditnoga gospodarstva, danas stoji goloruk-bez novca i kredita i koji zbog toga mora da dađe svoje agrarne proizvode prvome kupcu, koji ga nezaštićenoga iskorišćava najbestijalnije. Ne treba tek da istaknemo, kako bi povoljno rešenje ovoga pitanja dobro uticalo i na državne prihode, jer sa njegovim rešenjem, naš bi se seljak opet osposobio, barem u izvesnoj meri, za borbu u privrednom životu, što bi imalo povoljnoga odjeka i na državne i samoupravne finansije.

Ova slaba briga Kraljevske Vlade za seljački svet održava se i u predloženom budžetu, jer resor za čisto spljačke potrebe poljoprivrede i voda obuhvata po svojoj ličnoj veličini tek 0,89% celokupnoga budžeta. Ako se odbiju lični izdaci u tome resoru, onda se dolazi do liliputanske cifre od 0,33%, a i ta trećina posto dotira se iz prihoda Klasne lutrije, po čemu izgleda da će naši seljaci moći zahvaliti samo pukoj sreći, ako budu štogod iz toga Ministarstva dobili.

Izravna posledica nerešenoga pitanja o razduženju seljaka je slom naših novčanih ustanova. Naše novčane ustanove, naročito one koje se bave štednjom, pribrale su, za naše prilike, jedan zavidan kapital iz najširih narodnih slojeva, koji je zbog provizornoga i naopakoga rešenja razduženja seljaka, zaledjen i oduzet ne samo privredi nego i samim ulagašima, vlasnicima toga novca. U zemlji, koja je nacionalnim kapitalom siromašna, kao što je naša i koja će se još za dugi niz godina morati oslanjati na inostrani kapital, a koja se je mogla emancipovati od uticaja stranoga kapitala samo intenzivnim gajenjem smisla za štednju i deponovanjem svoga suvišnoga novca u novčane ustanove. Ovaj udarac na naše novčane ustanove predstavlja jaku brešu u redovima naših privrednih faktora. Odras ovoga nepovoljnoga stanja ne pokazuje se samo u potpunom zastoju poslova tih ustanova nego će imati vrlo nepovoljne reflekske i na naš državni budžet, jer ogromni prihodi društvenoga

poreza i službeničkog poreza iz tih ustanova, danas više ne mogu da figuriraju u aktivi državnoga budžeta.

Čl. 6 Zakona o produženju važnosti Zakona o zaštiti zemljoradnika dobila je Vlada ovlast da putem Uredbe reguliše i sredjuje ekonomske obnose u zemlji.

Do sada je doneta samo uredba o posredovanju, u čiju analizu namerno ne ulazimo, ali koja samim svojim postojanjem pokazuje, da je stanje u privredi, naročito u industriji, trgovini i zanatstvu očajno. Ipak g. Ministar finansija očekuje od tih privrednih redova uvećanje prihoda na tečevini, što se protivi smislu ove uredbe, za koju je, verujemo, u Ministarskom savetu glasao i Ministar finansija.

Koristonosnu primenu ovoga člana zakona o produženju važnosti zakona o zaštiti zemljoradnika nisu našla tako važna pitanja kao na pr. rešenje pitanja pravnog postojanja kartela i njihovog nepovoljnog uticaja na formiranje cena, zatim pitanje previsokih najamnina, mere osiguranja kod zavođa koje se bave primanjem uložaka na štednju i t. d.

Koje onda čudo da su svi ovi momenti, koji znatno utiču na naš inostrani kredit, imali nepovoljni uticaj i našu nacionalnu valutu. I ako nas Kraljevska Vlada stalno uverava da je njezina prva briga sačuvati valutu, ipak mi moramo da konstatujemo porazni fakat, da je kupovna snaga dinara u inostranstvu oslabila sa 25%, koliko iznosi ažijski prim, koji se plaća na današnji dinar. I pored zakona o stabilizaciji dinara i skupoga zajma u tu svrhu, mi smo eto, zahvaljujući slaboj ekonomskoj politici Vlade, a bez plana o privrednoj obnovi zemlje, morali doživeti da se stvarno nalazimo na terenu papirnoga važenja, jer ono je, kako god to bilo neprijatno priznati, tu, čim se valuta odvoji od zlata i čim se prikači ažijski.

Ovaj fakat prati još jedna pojava, koja je od štete po nas, jer zbog deprecijacije dinara i s tim uslovljenoga skoka deviznih kurseva cene u zemlji nisu poskočile, kako je bilo prirodno očekivati. Cene se kreću upravo obratnim pravcem ili skaču u vrlo neznačajnoj meri, što upućuje na zaključak, da je naš bilans plaćanja u pojačanoj pasivnosti. Od te deprecijacije dinara nije ništa imao naš seljak prilikom unovčenja svojih biljnih i stočnih proizvoda, jer cena ovih produkata nisu poskočile nego samo inostrana roba, koju uvozimo i koju danas skuplje plaćamo.

Iz ovoga, i ako vrlo kratkoga i nepotpunoga pregleda, vidi se da Kraljevska vlada nije uspela da stvori povoljne radne uslove u zemlji i da oživi ili barem ustali ekonomski život kao i da je u ovo odsudno vreme životne borbe za ekonomski opstanak naroda — bez privrednoga plana, kao brod bez krme i kompasa. Posledice takovoga postupka nisu mogle izostati: one se odrazuju prvo na privrednom životu zemlje, koji se karakteriše potpunim zastojem poslova, osiromašenjem seljaka, smanjenom kupovnom snagom svih potrošača, nelikvidnošću banaka i povećanim brojem neuposlenih seljaka, a onda dakako i na slabljenju i rapidnom opadanju prihoda državnoga budžeta.

Kraljevska Vlada upotrebila je za uravnoteženje budžeta najdrastičniju i najneefikasniju meru, ona je jednostavno povećala prihode zavadjanjem novih poreza i povišenjem dosadašnjih. Dokazali smo, kako ta predviđanja, nisu realna. Ima samo jedno efikasno sredstvo za uravnoteženje budžeta sa kojim se Vlada vrlo slabo ili gotovo nikako nije služila. To je štednja. Putem redukcije rashoda jedino se daće uravnotežiti budžet, ali ovaj put je trnovit i traži odricanja, zato ga je Vlada izbegla na ogromnu štetu naroda. Nije istina, da su budžetom predviđeni, rashodi diktovali apsolutnom nuždom potreba, ispod kojih država ne može ići, ako će da odgovori svome zadatku. Mi ćemo samo za nekoliko primera pokazati, da se narodni novci troše na potrebe, koje pokazuju rasipnost i krajnji luksuz: postojanje velikoga broja ministarstava, čak i ministara bez portfelja, veliki broj činovništva po Ministarstvima uprkos banovinskim upravnim, razne dotacije, poverljivi fondovi, skupi presbiri, upotreba automobila, komplikovana i skupa administracija i t. d. Kada bi se ove i još mnoge druge uštede provele, a to bi se lako moglo učiniti, deficit predloženoga budžeta bio bi zacemento manji ili sasvim otklonjen već samim ovim merama.

Ovako je predloženi budžet u današnjem svom sastavu, atak na poslednje prihode naroda i jedan opasan zahvat u njegovu imovinu, koja i po vrednosti i po dohotku danomice opada. Pa kako osim toga ovaj budžet jednostrano opterećuje baš seljački narod, čiji standard života sve više pada i kojemu ne može da podnese ni dosadašnje poresko opterećenje, a kamo li kakovo novo, to izjavljujemo u ime Narodnoga seljačkoga kluba da ćemo glasati protiv predloženoga budžeta i Finansijskoga zakona.

U Beogradu, 10 marta 1933 godine

nar. poslanik Dr. NIKOLA NIKIĆ, s. r.

nar. poslanik Dr. IVAN LONČAREVIĆ, s. r.

nar. poslanik Dr. FRANJA GRUBER, s. r.

Pretsedništvu Narodne skupštine

B e o g r a d

U prilogu dostavljam svoje odvojeno mišljenje kao član Finansijskog odbora o predlogu budžeta državnih rashoda i prihoda za 1933/34.

narodni poslanik Dr. MILAN METIKOŠ, s. r.

ODVOJENO MIŠLJENJE

Predlog budžeta rashoda i prihoda kao i Finansijskog zakona za godinu 1933/34 nije izražaj naših stvarno nacionalno privrednih snaga. Radi toga nije i ne može da bude uravnotežen. Naša nacionalna privreda pokazuje teško stanje a Vlada naše zemlje nemani privrednog plana uopšte, a po gotovo nema privrednog plana za obnovu zemlje, kao ni za reorganizaciju narodne privrede, nego povećava nesrazmerno rashode budžeta, unatoč jasnog i otvorenog deficita. Budžet rashoda od 10 milijardi 438 milijuna dinara

ne može naša privreda da pokrije, radi teških ekonomskih prilika našega naroda, jer je smanjena platežna snaga, radi smanjenog nacionalnog dohotka.

Budžetom se osiguravaju u glavnom licni rashodi, koji su srazmerno veći prema ranijem budžetu, dočim su materijalni rashodi posve smanjeni i ostaju nepodmireni.

Da je Kraljevska vlada imala ozbiljno pred očima teške privredne prilike u zemlji, ne samo na novčanom tržištu, u industriji, trgovini i zanatu, nego i u redovima naših seljaka zemljoradnika, ona bi bila izradila već ranije jedan privredni plan za olakšanje borbe sa privrednom krizom, ona bi bila spremila i zakonske mere, za svestranu reorganizaciju državne i banovinske administracije, kao i za reviziju penz onera, čime bi se se smanjili lični rashodi na pravu snošljivu meru. Tako bi se moglo sniziti budžet rashoda na 9 milijardi dinara, što naša privredna snaga može još da podnese, a ne bi se unosio propis u finansijski zakon, da se sada, u ova teška vremena povisi zemljarina za preko 150 milijuna dinara, prema prošloj godini, na teret seljaka zemljoradnika, koji danas nema ni kapitala ni kredita, niti mogućnosti da unovči svoje zemaljske proizvode. Seljak naš prodaje sve svoje proizvode u bezcenje, samo da plati porezu i prireze, a na njega pada u glavnom i teret svih drugih poreza posrednih i neposrednih, koji se na njega prevaljuju. Međutim Kraljevska vlada i njena većina u Skupštini zadržava donošenje zakona o zaštiti zemljoradnika, a zadržava i donošenje zakona o likvidaciji agrarnih odnosa u zemlji, jer se hoće da pogoduje velike posjednike i veliku industriju, a za maloge seljaka, koji je stožer ove zemlje nema se razumevanja, jer se danas povisuje zemljarina, premda se znađe koje su teške prilike u zemlji.

Naš je nacionalni prihod u stalnom opadanju, a da postoji zakonom utvrđeni privredni plan Kraljevske vlade, prvo bi bilo, da se zaštite prihodi naše seljačke proizvodnje, da se seljaku osigura stalna cijena njegovim proizvodima, na taj način; da država zakonom suzbije svaku spekulaciju sa zemaljskim proizvodima, na štetu seljaka proizvođača, te da država vrši sve nabavke izravno od proizvođača i na vreme, a osim toga, da se strogim zakonskim merama suzbiju svi karteli u zemlji, koji iscrpljuju snagu sviju potrošača, za korist nekoliko organizovanih, u glavnom stranih industrijalaca, velikih trgovaca, bankara, velikih posjednika i kućevlasnika.

Teške socijalne prilike zađaju brige, a napose po varošima skupe kirije za lokale i stanove, pa je bila hitna potreba, da se donese zakon o stanovima, koji bi regulisao pitanje stanarine po varošima, čime bi se olakšato i stanje državnih i banovinskih činovnika i nameštenika. Uvedenom smišljenom štednjom u državnom gazdinstvu olakšale bi se sve ranije greške finansijske i privredne prirode, a naše nacionalne ekonomske snage ne bi bilo ovako do srži iscrpljen, nego bi sa ostatkom prikupljenih vlastitih privrednih snaga mogli pristupiti borbi sa privrednom krizom i djeiu privredne obnove.

Ali što god se radi na porče, nema solidnog osnova, pa s toga i ovaj budžet bez pret hodnog izvršenog nacionalno privrednog plana — nema osnova. On je u deficitu bio već u času, kada je došao pred finansijski odbor, kao što je i sada u još većem deficitu kada dolazi pred Narodnu skupštinu, što pokazuje i izveštaj većine finansijskog odbora. Zato se ovaj budžet ne može primiti.

Ovo mišljenje obrazložiti ću i usmeno u načelnom pretresu budžeta u Narodnoj skupštini.

Beograd, 10 marta 1933.

narodni poslanik Dr. Milan Metikoš, s. r.

НАРОДНА СКУПШТИНА
КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ
ФИНАНСИЈСКИ ОДБОР

Бр. 539
8 марта 1933 год.
у Београду

Народној скупштини,

Финансијски одбор Народне скупштине прегледао је и проучио упућени му предлог буџета државних расхода и прихода заједно са Финансијским законом за 1933/34 годину.

I

На основу тога у погледу детаља, Финансијски одбор је у сагласности са Господином Министром финансија учинио ове измене и допуне у предлогу буџета државних расхода и прихода за 1933/34 годину:

Предлог измена закона о одговору у прелазној одредби за 1933/34. годину Матрос поштина		Р а з л о ж е н и		B r o j	
		Државна п.	Државна п.	позиције	имблице
			<p>МАТРОС ПОШТИНА — ДРЖАВНИ ДУГОВИ</p> <p>Редовни расходи</p> <p>Материјални расходи</p> <p>Амортизација:</p> <p>57% одговарајуће за финансијски изјављивање др- жавних односа на покривање покривања (Лазаревац)</p> <p>код: „3) Амортизација“ постојеће по- кривања др. 2 и др. 3 као и за одговара- јуће отплата.</p> <p>58% одговарајуће за исплату накнаде и рента по закону о убрсању државних односа у дан- ашњи покривањима Јужне Србије и Црне Горе</p>	27	28
	— 2,000,000		Укупно III раздео, савезан са . . .		
	— 2,000,000				

III раздео
Државни дугови

III раздео — Државни дугови

Б р о ј		Р а с х о д и	Предлог измена Финан. одбора у предлогу буџета за 1933/34 годину			
партије	позиције		Износ позиција		Износ партија	
			Динара	п.	Динара	п.
		ГЛАВА X — ДРЖАВНИ ДУГОВИ				
		Редовни расходи				
		Материјални расходи				
		Анунтети:				
58	27	6% обвезнице за финансијску ликвидацију аграрних односа на подручју бивше покрајине Далмације под: „2) Анунтет“ додати речи: „за интерес по купонима Бр. 2 и Бр. 3 као и за одговарајуће отплате.“				
	28	5% обвезнице за исплату накнаде и ренте по закону о уређењу аграрних односа у ранијим покрајинама Јужне Србије и Црне Горе, брисати			— 5,000.000 —	
		Укупно III раздео, смањити са . . .			— 5,000.000 —	

III раздео

Државни дугови

Р а з л о ж е н и е		Позитив	Негатив
Позитив	Негатив		
Р а з л о ж е н и е			
<p>ГЛАВА XI — МИНИСТАРСТВО</p> <p>Редовни расходи</p> <p>А. Једини расходи</p> <p>Јавне приватизације:</p> <p>Дојави на закупњу, савијати са:</p> <p>а) Гинињске, јавни . . . . . — 70.000—</p> <p>породици . . . . . — 7.000—</p> <p>Управни трошкови:</p> <p>Кирни за квалитетне Остек за савијати</p> <p>квалитет и Остек радникова, поврати са</p>			
		2	01
		2	02
		2	03
		0	04
		2	05
		0	06
		2	07
		0	08
		0	09
		0	10
		0	11
		0	12
		0	13
		0	14
		0	15
		0	16
		0	17
		0	18
		0	19
		0	20
		0	21
		0	22
		0	23
		0	24
		0	25
		0	26
		0	27
		0	28
		0	29
		0	30
		0	31
		0	32
		0	33
		0	34
		0	35
		0	36
		0	37
		0	38
		0	39
		0	40
		0	41
		0	42
		0	43
		0	44
		0	45
		0	46
		0	47
		0	48
		0	49
		0	50
		0	51
		0	52
		0	53
		0	54
		0	55
		0	56
		0	57
		0	58
		0	59
		0	60
		0	61
		0	62
		0	63
		0	64
		0	65
		0	66
		0	67
		0	68
		0	69
		0	70
		0	71
		0	72
		0	73
		0	74
		0	75
		0	76
		0	77
		0	78
		0	79
		0	80
		0	81
		0	82
		0	83
		0	84
		0	85
		0	86
		0	87
		0	88
		0	89
		0	90
		0	91
		0	92
		0	93
		0	94
		0	95
		0	96
		0	97
		0	98
		0	99
		0	100

IV раздео
Министарство правде

Предлог измена Финан.
одбора у предлогу одлука
за 1933/31 година

Нанос позитива
Нанос негатива

Броја
Броја

Броја
Броја

Броја
Броја

Броја
Броја

Броја
Броја

Броја
Броја

Броја
Броја

Броја
Броја

Броја
Броја

Броја
Броја

Броја
Броја

Броја
Броја

Броја
Броја

Броја
Броја

Броја
Броја

Броја
Броја

Броја
Броја

Броја
Броја

Броја
Броја

Броја
Броја

Броја
Броја

Броја
Броја

Броја
Броја

Броја
Броја

Броја
Броја

Броја
Броја

Броја
Броја

Броја
Броја

Броја
Броја

Броја
Броја

Броја
Броја

Броја
Броја

Броја
Броја

Броја
Броја

Броја
Броја

Броја
Броја

Броја
Броја

Броја
Броја

Броја
Броја

Броја
Броја

Б р о ј		Р а с х о д и	Предлог измена Финан. одбора у предлогу буџета за 1933/34 годину			
партије	позиције		Износ позиција		Износ партија	
			Динара	п.	Динара	п.
		ГЛАВА XI — МИНИСТАРСТВО				
		Редовни расходи				
		А. Лични расходи				
64	5	Личне принадлежности:				
		Додаци на скупоћу, смањити са:				
		а) Чиновника, лични . . . . . — 70.000.—				
		породични . . . . . — 7.000.—				— 77.000
68	2	Управни трошкови:				
		Кирија за канцеларије Отсека за земљиште књиге и Отсека рачуноводства, повећати са				+ 77.000
		ГЛАВА XV — АПЕЛАЦИОНИ СУДОВИ У БЕОГРАДУ И СКОПЉУ И Т. Д.				
		Редовни расходи				
		Б. Материјални расходи				
92	5	Управни трошкови:				
		Трошкови кривичног поступка и т. д. смањити са . . . . . — 40.000				
		а додати нову позицију:				
	6	Трошкови у грађанским парницама где је признато сиромашко право . . . . . + 40.000				
		ГЛАВА XVI — ОДЕЉЕЊЕ ВРХОВ. ДРЖ. ТУЖИОШТВА И Т. Д.				
		Редовни расходи				
		А. Лични расходи				
94	1	Личне принадлежности:				
		Плате — период. повишице и т. д.				
		а) Чиновници				
		Испред заменика врхов. држ. тужноца и т. д. ставити: Врховни државни тужилац II/1 . . . . . + 82.200.—				
		Место: Тужноц III/1 ставити: 2 виша држав. тужноца III/1 . . . . . + 64.440.—				
		Место: 22 заменика држав. тужноца и т. д. ставити: 20 заменика држ. тужноца: 3-V, 14-VI, 1-VII-2 и 2-VII . . . . . — 76.080.—				+ 70.560
	5	Додаци на скупоћу				
		а) Чиновника, породични, смањити са . . . . . — 70.560				

IV раздео — Министарство правде

Б р о ј		Р а с х о д и	Предлог измена Финан. одбора у предлогу буџета за 1933/34 годину			
партије	позиције		Износ позиција		Износ партија	
			Динара	п.	Динара	п.
144	1	ГЛАВА XXVI — БАНСКИ СТОЛ И СУДОВИ I МОЛБЕ Редовни расходи Б. Материјални расходи Управни трошкови: Канцеларијски и манипулативни трошкови и т. д. Субпоз. 1 Опште канцеларијске потребе, смањити са . . . . . — 60.000.— а додати нову субпоз. која гласи: „Отплата градској општини — Сушак за набављени инвентар за Окружни суд и Држ. тужништво на Сушаку . . . . . + 60.000.—				
150	5	ГЛАВА XXVII — ВИШИ ЗЕМАЉСКИ СУД У ЉУБЉАНИ И Т. Д. Редовни расходи Б. Материјални расходи Управни трошкови: Трошкови казниног поступка, под а) Трошкови за доставе, позиве, сведоке и т. д. смањити са а додати нове партије: За исплату III рате из уговора о трамни земљишта склопљеног са општином Птујском 27 јуна 1930 г. . . . . + 10.475			— 14.972	
151a						+ 10.475
151б		Накнада штете странкама: а) За штету почињену провалом у каси Окружног суда у Марибору 663.— б) за штету почињену провалом у каси Окружног суда у Новом Месту . . . . . 677.— в) за штету почињену крађом у средском суду у Љубљани . . . . . 3.157.—				+ 4.497
179	3	ГЛАВА XXXIV — СТАРОКАТОЛИЧКА ВЕРСКА УПРАВА Редовни расходи А. Лични расходи Личне принадлежности: Додаци на скупоћу Под б) — под „породични” смањити са . . . . . — 17.600			— 17.600	
182		Субвенције и помоћи: На крају текста додати: „као и помоћ Синоду” и повећати са . . . . . + 17.600				+ 17.600
		Укупно IV раздео				

Б р о ј		Р а с х о д и	Предлог измена Финан. одбора у предлогу буџета за 1933/34 годину			
партије	позиције		Износ позиција		Износ партија	
			Динара	п.	Динара	п.
		ГЛАВА XXXVIII — МИНИСТАРСТВО				
		Редовни расходи				
		А. Лични расходи				
		Личне принадлежности:				
188	1	Плате — периодске повишице и положајни додаци чиновника. а) Чиновници Место: „3 начелника итд.“ ставити: „3 начелника III/1“ Место: „16 инспектора итд.“ ставити: „16 инспектора: 7-III/1, 6-III/2 и 3-IV/1“.				
198	3	Разне помоћи за целу Краљевину: Помоћ за уметност и књижевност у другом реду после: „за уметничке и књижевне курсе“ додати још и речи: „и награде на изложбама“				
		Вапредни расходи				
202a		Помоћ Пен-клубу у Београду за приређивање Међународног конгреса пенклубова у Дубровнику			+ 400.000	
203		Мења се и гласи: „Помоћ француском институту у Београду.“				
203a		Мења се и гласи: „Помоћ француском институту у Загребу.“				
		ГЛАВА XL — УНИВЕРЗИТЕТИ				
		Редовни расходи				
		А. Лични расходи				
		Личне принадлежности:				
213	1	Плате-периодске повишице итд. III) Факултет у Суботици Субпоз. 1 мења се и гласи: „7 редовних професора: 6-II/1 и 1-II/2“ IV) Универзитет у Загребу Место: „60 асистената итд.“ ставити: „61 асистент итд.“ а у тексту место: „27-VIII“ ставити: „28-VIII“ и повећати са	+ 18.300			
	5	Додаци на скупоћу I) Универзитет у Београду а) Чиновника, лични смањити са — 50.000.— породични, смањити са — 30.000.— в) служитеља, лични, смањити са — 50.000.— породични, смањити са — 20.000.—	- 150.000		- 131.700	
214	1	Награде контрактуалним чиновницима и дневничарима: Универзитет у Београду После: „10 хонорарних службеника“ ставити: „Награда универзитетском лекару“ и повећати са + 36.000.—				
		За пренос + 36.000.—				- 131.700

V раздео — Министарство просвете

Б р о ј партије	позције	Р а с х о д и	Предлог измена Финан. одбора у предлогу буџета за 1933/34 годину			
			Износ позиција		Износ партија	
			Динара	п.	Динара	п.
		Пренето + 36.000.—			131.700	
	4	После последње субпоз. „електромеханичар“ ставити: „награда 10 служитеља дневничара 112.000“ и повећати са . . . + 112.000.—	+ 148.000			
		Универзитет у Загребу под г) Медицински факултет у четвртој субпозицији после: „20 дневничара — служитеља“ додати: „и надничара“ Управа клинике у трећој субпозицији после: „38 дневничара — служитеља“ и субпозиције 7 после: „20 болничара“ додати још и речи: „и надничара“ Унети на крају ове позиције следеће субпозиције за судску медицину: „дневничар-лаборант . . . 13.680 дневничар-служитељ . . . 10.776“	+ 24.456	+ 172.456		
215	1	Мења се и гласи: „Специјални додатци и награде“ Мења се и гласи: „Особене награде — додатци ректорима, деканима, управницима завода, института, семинара и лабораторија по § 300 закона о чиновницима и § 31 закона о универзитетима“.				
		Б. Материјални расходи				
219	4	Снабдевање књижица, института и семинара: Универзитет у Загребу под в) Медицински факултет I) Теоретски заводи Унети нову субпозицију која гласи: „Институту за судску медицину: за набавку намештаја, апарата и књига као и за остало уређење института“ — и повећати са . . .			30.000	
		под II) Клинике Последња супозиција мења се и гласи: „За издржавање клиничких болесника и особљу за негу болесника“				
		ГЛАВА ХЛI — БИБЛИОТЕКЕ				
		Редовни расходи				
		А. Лични расходи				
225	1	Личне принадлежности: Плате — периодске повишице и полагајни додаци чиновника I) Народна библиотека у Београду Место: „2 руковаоца и т. д.“ ставити: „3 руковаоца: 1-VIII и 2-IX“ повећати са . . . + 10.500.— Додаје се нова супозиција која гласи: „2 писара VIII“ и повећати са . . . + 27.120.—				
		За пренос + 37.620.—				

V раздео — Министарство просвете

Б р о ј		Р а с х о д и	Предлог измена Финан. одбора у предлогу буџета за 1933/34 годину					
партије	позиције		Износ позиција		Износ партија			
			Динара	п.	Динара	п.		
						+ 1,150.000		
		ГЛАВА XLVI — УЧИТЕЉСКЕ ШКОЛЕ						
		Редовни расходи						
		Б. Материјални расходи						
266		Путни, подвозни и селидбени трошкови наставника учитељских школа — смањити са . . .				-	20.000	
		ГЛАВА LII — ОСНОВНА НАСТАВА И НАРОДНО ПРОСВЕЂИВАЊЕ						
		Редовни расходи						
		А. Лични расходи						
		Награде:						
287	3	Награде учитељима за рад у амбулантним школама и школским станицама, смањити са . . .				-	220.000	
	4	Награде дневничарима итд., повећати са . . .				+	20.000	
		Б. Материјални расходи						
		Путни, подвозни и селидбени трошкови:						
288	1	Путни, подвозни и селидбени трошкови школских надзорника, учитеља — учитељица грађанских, народних школа и забавиља — смањити са				-	200.000	
290		За издржавање школа за домаћице и разне течајеве, повећати са				+	176.000	
		ГЛАВА LV— УМЕТНИЧКИ ЗАВОДИ						
		Вапредни расходи						
304		Субвенције и помоћи музичким школама:						
		„Додати нову позицију која гласи:						
	11	Музичком друштву на Цетињу				+	60.000	
		ПРИВРЕДНА ПРЕДУЗЕЋА						
		НАРОДНО ГЛЕДАЛИШТЕ — ЉУБЉАНА						
		Редовни расходи						
		А. Лични расходи						
	2	Награда контрактуралним чиновницима и дневничарима:						
		Место: „50 контрактуралних чиновника“ ставити: „90 службеника (чланова драме, опере, оркестра, хора, балета и другог стручног особља)“.						
		Укупно V раздео, повећати са . . .						+ 1,436.756

Б р о ј		Р а с х о д и	Предлог измена Финан. одбора у предлогу буџета за 1933/34 годину			
партије	позиције		Износ позиција		Износ партија	
			Динара	п.	Динара	п.
337	1	ГЛАВА LIX — БАНСКЕ УПРАВЕ				
		Редовни расходи				
		А. Лични расходи				
		Личне принадлежности:				
		Плате — периодске повишице и т. д.				
		III) Врбаска банска управа, додати банског инспектора IV/I и повећати са	+ 44.040.—			
		IV) Приморска банска управа, додати I окружног инспектора IV/I и повећати са	+ 44.040.—			
	5	Додаци на скупоћу, смањити са				
		1) Додаци				
		III) Врбаска банска управа				
		а) Чиновника, лични	— 44.040.—			
		IV) Приморска банска управа				
		а) Чиновника, лични	— 44.040.—			
349	2	ГЛАВА LX — ЖАНДАРМЕРИЈА				
		Редовни расходи				
		Артиљеријско-технички трошкови:				
		Оправка и набавка разних кола и т. д., на крају текста позиције додаје се: „, трошкови за гаражирање, прање и чишћење аутомобила”.				
366	1	ГЛАВА LXIII — ОПШТА ДРЖАВНА СТАТИСТИКА				
		Редовни расходи				
		А. Лични расходи				
		Личне принадлежности:				
		Плате — периодске повишице и т. д.				
		1) Централа у Београду				
		а) Чиновници, после 2 секретара VI додати: Пристав VIII	+ 13.560.—			
		б) Чиновнички приправници				
		1) Централа у Београду				
		Место 3 чин. приправ. од VIII гр. ставити:				
		2 чин. приправника (брише се 1 чин. приправник VIII гр. у I раз. скупоће)	— 18.300.—	— 4.740		
	5	Додаци на скупоћу, повећати са				
		1) Централа у Београду				
		а) Чиновника, лични	+ 9.300	+ 4.560		
367		Награде контрактуалним чин. и дневничарима: Субноз. 2 Дневнице привремених дневничара и т. д. смањити са			— 4.560	
370a		Б. Материјални расходи				
		Нова државна филмска централа: Лични и материјални расходи, смањити са			— 200.000	
		Укупно VII раздео смањити са			— 200.000	

Б р о ј		Р а с х о д и	Предлог измена Финан. одбора у предлогу буџета за 1933/34 годину			
партије	позиције		Износ позиција		Износ партија	
			Динара	п.	Динара	п.
10		ПРИВРЕДНА ПРЕДУЗЕЋА				
		ГЛАВА II — МОНОПОЛ ДУВАНА				
		На трошкове око фабрикације дуванских прерађевина:				
	1	На крају текста додају се речи: „и награде чиновницима и радницима Управе државних монопола из уштеде омотног листа и фабричког кала при фабрикацији дувана”.				
13		ГЛАВА IV — МОНОПОЛ ТАКСЕНИХ МАРАКА И Т. Д.				
		Редовни расходи				
		Материјални расходи				
		На трошкове за штампање таксених марака и хартија од вредности:				
	1	На утрошак хартије, фарбе, гуме и т. д. повећати са	+ 1,000.000			
	3	На исплату техничког и другог особља и т. д. повећати са	+ 2,100.000		+ 3,100.000	
		Свега гл. IV повећати са			+ 3,100.000	
15		ГЛАВА VI — МОНОПОЛ ЦИГАР-ПАПИРА				
		Материјални расходи				
		Утрошак цигар-папира и други трошкови:				
		1	На утрошак цигар-папира и т. д., смањити са	- 2,800.000		
	2	На исплату радника-ца и т. д., смањити са .	- 300.000		- 3,100.000	
		Свега гл. VI, смањити са			- 3,100.000	
		Укупно VIII раздео				

Б р о ј		Р а с х о д и	Предлог измена Финан. одбора у предлогу буџета за 1933/34 годину			
партије	позиције		Износ позиција		Износ партија	
			Динара	п.	Динара	п.
		ГЛАВА LXVIII — ВОЈСКА				
		Редовни расходи				
		А. Лични расходи				
		Награде и хонорари:				
401	3	Артилериско-техничко одељење				
		Субпоз. 2 смањити са			—	100.000
		Б. Материјални расходи				
405a		Путни, подвозни и селидбени трошкови, смањити са			—	1,500.000
		Свега (гл. LXVIII), смањити са			—	1,600.000
		Укупно IX раздео, смањити са			—	1,600.000

IX раздео

Министарство војске и морнарице

Б р о ј		Р а с х о д и	Предлог измена Финан. одбора у предлогу буџета за 1933/34 годину			
партије	позиције		Износ позиција		Износ партија	
			Динара	п.	Динара	п.
490		ГЛАВА LXXI — МИНИСТАРСТВО Редовни расходи Одржавање и оправка државних путова и мостова:				
	1	Израда савременог коловоза итд, повећати са	+	113.397	—	
	2	Помоћ удружењу итд, смањити са	—	113.397	—	
572a		ГЛАВА LXXVII — ЗЕТСКА БАНСКА УПРАВА Б. Материјални расходи За изградњу цистерни (чатрња) и других ма- њих постројења за снабдевање водом за пиће насеља у крајевима најоскуднијим у води у срезovima Требињском и Љубињском				
		Укупно X раздео, повећати са . .				+ 150.000 —
						+ 150.000 —

Предлог измена финансијског плана у предлогу буџета за 1933/34 годину		Р а з д е о		Р а з л о ж е њ е	
Број	Позив	Државна администрација	Државна п. администрација	позив	позив
018	2	Државна администрација ГЛАВА LXXXIV - ИНТЕРИЈА ПОМОРСКОГ САОБРАЋАЈА Редовни расходи Б. Материјални расходи Редовни материјални расходи: Материјалне расходе: "За кодификацију поморског права"			
051	1	Државна администрација ГЛАВА LXXXV - ОДРЕЂЕЊЕ ЗА ПРАВИНЕ ЖЕЛЕЗНИЦА Редовни расходи А. Финансијски расходи Измене припадљивости особа у управној служби и радницима: Плате-привредне нове: "За ин администрацију" Укупно Место: "18 нових приватних контролора VII станија: "32 и повећати са . . . . . Место: "20 нових секретара V" и повећати са . . . . . Место: "7 поверљивих и нових контролора станија: "9 нове- ривне и нових контролора и место: "8-VI" станија: "8-VI" и повећати са . . . . . Место: "18 нових приватних контролора VII станија: "32 и повећати са . . . . . Место: "25 приватних и т. д. VIII" станија: "40 приватних и т. д. VIII" и повећати са . . . . . Место: "19 техничких административних нових станија: "24 техничких административних и место: "14-IX" станија: "14-IX" и по- већати са . . . . . II. Финансијски приватни Место: "15 нових приватних приватних од VII станија у I раз- реду станија: "29 нових и нових приватних и т. д." и повећати са . . . . . Место: "3 нове приватне од IX станија у I разреду станија: и нових приватних станија: "3 и повећати са			
					За пренос . . . . . + 230.200--
					+ 230.200--

Министарство саобраћаја

Б р о ј		Р а с х о д и	Предлог измена Финан. одбора у предлогу буџета за 1933/34 годину			
партије	позиције		Износ позиција		Износ партија	
			Динара	п.	Динара	п.
648	6	ДРЖАВНА АДМИНИСТРАЦИЈА ГЛАВА LXXXIV — ДИРЕКЦИЈА ПОМОРСКОГ САОБРАЋАЈА Редовни расходи Б. Материјални расходи Разни материјални расходи: Мења се и гласи: „За кодификацију поморског права“				
		ГЛАВА LXXXV — ОДЕЉЕЊЕ ЗА ГРАЂЕЊЕ ЖЕЛЕЗНИЦА Редовни расходи А. Лични расходи Личне припадљности особља управне службе и рачуноводства: 1 Плате-периодске повишице и положајни дода- ци чиновника I. Чиновници Место: „17 виших саветника“ ставити: „19 виших саветника“, а место: „9-IV/2“ ставити: „11-IV/2“ и повећати са . . . . + 64.080.— Место: „20 виших секретара V“ ставити: „22 виша секретара V“ и повећати са . . . . . + 54.000.— Место: „7 повереника и виших контролора“ ставити: „9 пове- реника и виших контролора“ а место: „6-VI“ ставити: „8-VI“ и повећати са . . . . . + 43.200.— Место: „18 виших пристава и контролора VII“ ставити: „22 виша пристава и контролора VII“ и повећати са . . . . . + 67.680.— Место: „25 пристава и т. д. VIII“ ставити: „40 пристава и т. д. VIII“ и повећати са . . . . . + 203.400.— Место: „19 техн. и админ. чи- новника“ ставити: „24 техн. и админ. чиновника“ а место: „14-IX“ ставити: „19-IX“ и по- већати са . . . . . + 52.500.— II. Чиновн. приправници Место: „15 чиновничких при- правника од VIII групе у 1 раз. скупове“ ставити: „29 чинов- ничких приправника и т. д.“ и повећати са . . . . . + 256.200.— Место: „3 чинов. приправника од IX групе у 1 раз. скупове“ ставити: „8 чинов. приравни- ка и т. д.“ и повећати са . . . + 79.200.—				
		За пренос	+ 820.260	—		
			+ 820.260	—		

XI раздео — Министарство саобраћаја

Б р о ј	Позиције	Р а с х о д и	Предлог измена Финан. одбора у предлогу буџета за 1933/34 годину			
			Износ позиција		Износ партија	
			Динара	п.	Динара	п.
		Пренето	+ 820.260			
5	Додаци					
	а) Додаци на скупоћу, повећати					
	1 Чиновника, лични са . . . . . + 266.400.—					
	породични са . . . . . + 216.960.—		+ 483.360		+ 1,303.620	
653	Осигурање особља, повећати са				+ 19.600	
	Б. Материјални расходи					
655	Управни трошкови:					
4	На крају текста ставити завету и додати: „као и осигурање инвентара и материјала од пожара и других штета”.					
	Ванредни расходи					
656	Пруге ван Јадранске:					
	У поднасловном тексту у првом реду после речи: „набавка”, уметнути: „за трошкове државног надзора”.					
1	У четвртном реду после речи: „Београд—Панчево” додати: „за чување, одржавање и осигурање државног инвентара и материјала преосталог од грађења ових мостова”.					
657	Јадранска пруга:					
1	У тексту у првом реду после речи: „уговорима” ставити: завету и додати: „трошкове државног надзора”.					
658	Нови радови на грађењу железница у бив. Пожаревачкој области:					
2	На крају текста додати: „и за исплату радова и набавка извршених у државној режији” и смањити са				— 200.000	
659	Нови радови на грађењу пруга:					
1	У осмом реду иза речи: „Кини” брисати завету и додати: „и Куршумлија—Приштина”, а					
	Субпоз. под а) повећати са + 1,700.000.—					
	Субпоз. под б) смањити са — 4,223.220.—					
	Субпоз. под в) повећати са + 400.000.—					
					— 2,123.220	
660	Студије и трасирање за нове пруге, повећати са				+ 1,000.000	
	ПРИВРЕДНА ПРЕДУЗЕЋА					
	а) УПРАВА ДРЖАВНИХ ЖЕЛЕЗНИЦА					
	Редовни расходи					
	А. Лични расходи					
1	Личне принадлежности особља управне службе:					
2	Финансијска служба					
	а) Плате — периодске повишнице и положајни додаци чиновника					
	За пренос					

XI раздео — Министарство саобраћаја

Б р о ј		Р а с х о д и д о х о в	Предлог измена Финан. одбора у предлогу буџета за 1933/34 годину			
партије	позиције		Износ позиција			
			Динара	п.		
				Износ партија		
				Динара	п.	
						Пренето . . . . .
						I) Чиновници
						Место: „11 виших саветника итд.“ ставити: „12 виших саветника: 5-IV/1, 1-IV/1-1 и 06-IV/2 а место суме: „405.400.—“ ставити: „432.400.—“
						Место: „10 виших секретара — саветника итд. са сумом од 269.550.—“ ставити: „9 виших секретара, саветника и инспектора: 7-V и 2-V-1 и ставити износ 242.550.—“
						Место: „29 повереника и т. д.“ ставити: „30 повереника и т. д.“ а у тексту место: „26-VI“ ставити: „27-VI“.
						Место: „48 виших пристава итд.“ ставити: „55 виших пристава итд.“ а у тексту: место: „43-VII“ ставити: „50-VII“, а место суме „796.940.—“ ставити: „896.900.—“.
						Место: „87 пристава итд.“ ставити: „79 пристава итд.“ а у тексту место: „15-VIII-1“ ставити: „7-VIII-1“ а место суме: „1,192.905.—“ ставити: „1,092.945.—“.
	3					Одељење за контролу прихода
						Место: „3 виша саветника итд.“ ставити: „5 виших саветника итд.“ а суму место: „96.120.—“ ставити: „160.200.—“.
						Место: „8 виших секретара итд.“ ставити: „10 виших секретара итд.“ а у тексту место: „7-V“ ставити: „9-V“ а место: „217.200.—“ ставити: „271.200.—“.
						Место: „34 повереника и т. д.“ ставити: „31 повереник и виши контролор“, а у тексту место: „29-VI“ ставити: „26-VI“ а место: „743.200.—“ ставити: „662.040.—“.
						Место: „30 контролора и т. д.“ ставити: „29 контролора и т. д.“ а у тексту место: „27-VII“ ставити: „26-VII“ а место: „500.560.—“ ставити: „483.640.—“.
						Код: „84 саобраћајна чиновника и т. д.“ место: „883.800.—“ ставити: „863.800.—“.
	2					Личне припадности особља саобраћајно-комерцијалне службе:
						2 Станична и магацинска служба:
						Под: „b) Додаци на скупоћу“:
						Под: „III) Служитеља, лични, место: „7,350.600.—“ ставити: „7,491.600.—“.
						Под: „e) Додаци на службено одео: Место: „5,820.980.—“ ставити: „5,735.000.—“.
						Под: „и) Километража маневарског особља: Место: „6,844.685.—“ ставити „6,844.665.—“.
						За пренос . . . . .

XI раздео — Министарства саобраћаја

Б р о ј		Р а с х о д и	Предлог измена Финан. одбора у предлогу буџета за 1933/34 годину			
партије	позиције		Износ позиција		Износ партија	
			Динара	п.	Динара	п.
		Пренето				
3	2	Личне принадлежности особља машинске службе: Вуча Под: „б) Плате-периодске повишице и положајни додаци званичника” Место: „2.519 званичника и т. д.” ставити: „2.524 званичника и т. д.”.				
8	5	Б. Материјални расходи Материјални трошкови грађевинске службе: Одржавање горњег строја Субпоз. 1 у тесту место речи: „физичких” ставити: „и попутнина”				
9	13	Разни редовни расходи: Трошкови за транспорт репарационог материјала, смањити са			- 220.000	
12a		Вапредни расходи Допринос општини града Велеса за изградњу водовода			+ 220.000	
		ПОШТАНСКО-ТЕЛЕГРАФСКО-ТЕЛЕФОНСКА СЛУЖБА ГЛАВА II — СПОЉНА ПОШТАНСКО-ТЕЛЕГРАФСКА СЛУЖБА Редовни расходи Б. Материјални расходи				
20	2	Пренос поште: Исплата радне снаге и т. д., смањити са			- 100.000	
22	1	Материјалне потребе за телеграфско-телефонску службу: У тексту у првом реду после речи: „телеграфско-телефонских” додати: „постројења”.				
27a		У тексту на крају додати: „и радионице ауто-гараже у Београду” и повећати са			+ 100.000	
		Укупно XI раздео				

Б р о ј		Р а с х о д и	Предлог измена Финан. одбора у предлогу буџета за 1933/34 годину			
партије	позиције		Износ позиција		Износ партија	
			Динара	п.	Динара	п.
679		ДРЖАВНА АДМИНСТРАЦИЈА ГЛАВА LXXXVI — МИНИСТАРСТВО Ванредни расходи Трошкови за снабдевање пијаће воде и т. д.: Субпоз. 2 — у тексту место речи: „каналу” ставити реч: „рејону”.				
6826		Исплата привремене ренте бившим власницима чивчијског имања у ранијим покрајинама Јужне Србије и Црне Горе			+ 3,700.000	—
687д	2	ГЛАВА LXXXVIIа — ЕНОЛОШКА СТАНИЦА ТОПЧИДЕР—БЕОГРАД Редовни расходи Б. Материјални расходи Економски трошкови: Мења се и гласи: „Исплата хонорара члановима повереништва за истраживање вина при Енолошкој станици у Топчидеру и издржавање канцеларије повереништва (огревање, осветљење и канц. материјал)”.				
701	1	ГЛАВА LXXXIX — ДРАВСКА БАНСКА УПРАВА б) ВЕТЕРИНАРСКО И АГРАРНО ОСОБЉЕ У СРЕЗОВИМА Редовни расходи А. Лични расходи Личне принадлежности: Плате — периодске повишице и положајни додаци чиновника Место: „2 виша ветеринарска саветника IV/2 . . . . 64.080.—” ставити: „3 виша ветеринарска саветника IV/2 . . . . 81.000.—” а место: „2 виша ветеринарска пристава VII . . . . 33.840.—” ставити: „Виши ветеринарски пристав VII . . . . 16.920.—”.				
1г	1	ПРИВРЕДНА ПРЕДУЗЕЋА ДРЖАВНА ПОЉОПРИВРЕДНА ЗАКЛАДА За унапређење биљне производње: Помоћ разним пољопривредним установама за унапређење биљне производње Субпоз. 2 — мења се и гласи: „Помоћ за даље уређење огледне и контролне станице у Сарајеву . . 200.000.— Помоћ за даље уређење осталих огледних и контролних станица . 300.000.—				
		За пренос				

XII раздео — Министарство пољопривреде

Б р о ј		Р а с х о д и	Предлог измена Финан. одбора у предлогу буџета за 1933/34 годину			
партије	позиције		Износ позиција		Износ партија	
			Динара	п.	Динара	п.
		Пренето				
ИД		Помоћ банским управама за унапређење сточарства, мења се и гласи: „За унапређење сточарства:”				
	3	Помећи државним и бановинским заводима итд. Субпоз. 8 — на крају место речи: „љихових производа” ставити: „сточарских прерађевина”				
ИЖ		Опште потребе за унапређење пољопривреде и т. д.:				
	3	Мења се и гласи: „Трошкови и хонорари за изграђивање пољопривредног плана и Саветодавног одбора за унапређење коњарства; награде за изграђивање пројеката закона и правилника и за вођење државне пољопривредне закладе”				
		Укупно XII раздео, повећати са .			+ 3,700.000	—

Р а з л о ж е н и е		Б р о ј	
		поштом	најавно
<p>ГЛАВА XCIX — МИНИСТАРСТВО Редовни приходи А. Финансијски приходи Линије приватне железнице:</p> <p>Плате — периодичке повознице и возожајни до- даци иновација Место: „7. прикљача VII“, станица: „9. при- кљача VII“</p> <p>Најаве контрактацијама ановацијама и дис- панцима:</p> <p>Под а) Најаве, савезне са 20.000.—, а код а) исплате савезне, повезати са 20.000.—, а место: „10. исплате-авансија“, станица: „15. исплате-авансија“</p>	1	818	819
	<p>ГЛАВА C — СТРАЖИ ЦИКОЛЕ Редовни приходи Б. Материјални приходи Управни трошкови:</p>		

XIII раздео
Министарство трговине и индустрије

Б р о ј		Р а с х о д и	Предлог измена Финан. одбора у предлогу буџета за 1933/34 годину			
партије	позиције		Износ позиција		Износ партија	
			Динара	п.	Динара	п.
		ГЛАВА XCIX — МИНИСТАРСТВО				
		Редовни расходи				
		А. Лични расходи				
848		Личне принадлежности:				
	1	Плате — периодске повишице и положајни додаци чиновника				
		Место: „7 пристава VIII” ставити: „9 пристава VIII”				
849		Награде контрактуалним чиновницима и дневничарима:				
		Под а) Награда, смањити са 20.000.—, а код „4 дневничара-служитеља” повећати са 20.000.—, а место: „10 дневничара-званичника” ставити: „15 дневничара-званичника”				
		ГЛАВА C — СТРУЧНЕ ШКОЛЕ				
		Редовни расходи				
		Б. Материјални расходи				
866		Управни трошкови:				
	3	Мења се и гласи: „Кирије за женске стручне учитељске школе у Београду и Загребу”.				
		Укупно XIII раздео				

Предлог измене Финанс. одбора у предлогу дјела за 1933/34 година		Р а с х о д и		Б р о ј	
				позитив	негатив
Гласава п.	Гласава н.	Гласава п.	Гласава н.		
					60
					2

ГЛАСАВА III — РАДНИЦИ
 Бодовни расходи
 В. Материјални расходи
 III ПРИБИЛИЦИ ДРЖАВНИХ РАДСКИХ
 ПРИБИЛИЦИ И РАДНИЦИ
 Прометни трошкови државног рударства:
 Технике и прометне новорјачне нтл.
 Судиштина под а) и б) слагају се у једну
 судиштинску која гласи: „За сва државна
 рударска предузећа“
 У позитивима: 1, 2, 3, 4 и б неће бити где се
 позитиве штедно посковале „Потрошња“
 троше додатно још и реал: и „Трговина“
 У позитивима 3 и б неће бити реал и реал:
 „Трговина — Савезно“ додатно и реал:
 „Остало за рударство“
 Код врхова по рударској судбини — реал:
 18 нов 21 посвећено шумарству
 „Потрошња“ додатно

XIV раздео

Министарство шума и рудника

Б р о ј		Р а с х о д и	Предлог измена Финан. одбора у предлогу буџета за 1933/34 годину			
партије	позиције		Износ позиција		Износ партија	
			Динара	п.	Динара	п.
60	5	<p>ГЛАВА III — РУДНИЦИ</p> <p>Редовни расходи</p> <p>Б. Материјални расходи</p> <p>II) ДИРЕКЦИЈА ДРЖАВНИХ РУДАРСКИХ ПРЕДУЗЕЋА И РУДНИЦИ</p> <p>Прометни трошкови државног рударства:</p> <p>Техничке и прометне новоградње итд.</p> <p>Субпозиција под а) и б) спајају се у једну субпозицију која гласи: „За сва државна рударска предузећа”.</p> <p>У позицијама: 1, 2, 3, 4 и 6 исте парт. где се помиње шумско пословање „Подлипник”, треба додати још и речи: „и Трибија”.</p> <p>У позицијама 3 и 6 исте партије а иза речи: „Дирекција — Сарајево” додати и речи: „и Одељења за рударство”.</p> <p>Код прихода по рударској струци — парт. 13 поз. 21 после речи: „шумско пословање „Подлипник” додати речи: „и Трибија”.</p> <p>Укупно XIV раздео . . . . .</p>				

Р а з л о ж е		В р о ј	
Датум	Износ	Позитив	Негатив
XV раздео			
Министарство социјалне политике и народног здравља			
1.1.1931	1.187.081		
1.1.1932	1.187.081		
1.1.1933	1.187.081		
1.1.1934	1.187.081		
1.1.1935	1.187.081		
1.1.1936	1.187.081		
1.1.1937	1.187.081		
1.1.1938	1.187.081		
1.1.1939	1.187.081		
1.1.1940	1.187.081		
1.1.1941	1.187.081		
1.1.1942	1.187.081		
1.1.1943	1.187.081		
1.1.1944	1.187.081		
1.1.1945	1.187.081		
1.1.1946	1.187.081		
1.1.1947	1.187.081		
1.1.1948	1.187.081		
1.1.1949	1.187.081		
1.1.1950	1.187.081		
1.1.1951	1.187.081		
1.1.1952	1.187.081		
1.1.1953	1.187.081		
1.1.1954	1.187.081		
1.1.1955	1.187.081		
1.1.1956	1.187.081		
1.1.1957	1.187.081		
1.1.1958	1.187.081		
1.1.1959	1.187.081		
1.1.1960	1.187.081		
1.1.1961	1.187.081		
1.1.1962	1.187.081		
1.1.1963	1.187.081		
1.1.1964	1.187.081		
1.1.1965	1.187.081		
1.1.1966	1.187.081		
1.1.1967	1.187.081		
1.1.1968	1.187.081		
1.1.1969	1.187.081		
1.1.1970	1.187.081		
1.1.1971	1.187.081		
1.1.1972	1.187.081		
1.1.1973	1.187.081		
1.1.1974	1.187.081		
1.1.1975	1.187.081		
1.1.1976	1.187.081		
1.1.1977	1.187.081		
1.1.1978	1.187.081		
1.1.1979	1.187.081		
1.1.1980	1.187.081		
1.1.1981	1.187.081		
1.1.1982	1.187.081		
1.1.1983	1.187.081		
1.1.1984	1.187.081		
1.1.1985	1.187.081		
1.1.1986	1.187.081		
1.1.1987	1.187.081		
1.1.1988	1.187.081		
1.1.1989	1.187.081		
1.1.1990	1.187.081		
1.1.1991	1.187.081		
1.1.1992	1.187.081		
1.1.1993	1.187.081		
1.1.1994	1.187.081		
1.1.1995	1.187.081		
1.1.1996	1.187.081		
1.1.1997	1.187.081		
1.1.1998	1.187.081		
1.1.1999	1.187.081		
1.1.2000	1.187.081		

Б р о ј		Р а с х о д и	Предлог измена Финан. одбора у предлогу буџета за 1933/34 годину				
партије	позиције		Износ позиција		Износ партија		
			Динара	п.	Динара	п.	
		АДМИНИСТРАЦИЈА — УПРАВА					
		ГЛАВА CVI — МИНИСТАРСТВО					
		Редовни расходи					
		А. Лични расходи					
		Личне принадежности:					
902	1	Плате-периодске повишице и т. д. Исељеничка служба у иностранству, место: „Секретар VI” ставити: „Саветник V” и повећати са	+	5.400			
	5	Додаци на скупоћу а) Чиновника лични, смањити са	—	600	+	4.800	
903		Награде контрак. чин. и дневничарима, повећати са			+	74.951	
904		Специјалне награде:					
	1	Изменити текст да гласи: „Исплата рачуна за секције” и износ повећати са			+	20.000	
905		Субвенције и разне помоћи:					
	10a	Помоћ за издржавање Др. Е. Шлајмера и Др. А. Златаревића по решењу Мин. соц. пол. и нар. здравља СБр. 8321 од 3-IV-1930 и сагласности Претседника Мин. савета Бр. 1109 од 4-IV-1930 и Главне Контроле Бр. 98185 од 27 околбра 1931 године			+	100.000	
		Б. Материјални расходи					
		Управни трошкови:					
	7	Трошкови Исељеничког комесаријата и т. д. укида се	—	50.000			
	8	Управни, канцелар. и пут. трошкови и т. д. укида се	—	50.000	—	100.000	
909		Изменити текст партије да гласи: „Трошкови ренатриације” и повећати са			+	100.000	
911		За болноопскрбне трошкове које је држава дужна плаћати и т. д., смањити са			—	200.000	
914a		За довршење Гинеколошког павиљона у Скопљу, смањити са			—	100.000	
9146		Помоћ за подизање бановинске болнице у Белој Паланци			+	200.000	
		Ванредни расходи					
915		Дотације за покриће вишка расхода и т. д.					
	1	Социјалне установе Субпоз. 4 Државна радионица протеза у Љубљани, повећати са	+	9.380			
	2	Болничке и хигијенске установе Субпоз. 1 Општа државна болница у Београду, повећати са			+	480.000	
		Субпоз. 2 Државна болница за душевне болести у Београду, повећати са			+	620.000	
		Субпоз. 6 Школа народног здравља у Загребу, повећати са	+	77.950	+	1.177.950	
		За пренос			+	1.287.081	

XV раздео — Министарство социјалне политике и народног здравља

Б р о ј партије	Позиције	Р а с х о д и	Предлог измена Финан. одбора у предлогу буџета за 1933/34. годину	
			Износ партија	
			Динара	п.
		Пренето		+ 1,287.081
		ГЛАВА CVII — ДРАВСКА БАНСКА УПРАВА		
		Редовни расходи		
		А. Лични расходи		
917		Награде контрактуалним чиновницима и дневничарима, повећати са		+ 38.000
		Б. Материјални расходи		
920		Управни трошкови, смањити са		- 100.000
		Ванредни расходи		
922		Дотације за покриће вишка расхода и т. д. Субпоз. 3 Општа државна болница у Љубани, повећати са		+ 24.000
		ГЛАВА CVIII — САВСКА БАНСКА УПРАВА		
		Редовни расходи		
		Б. Материјални расходи		
926		Путни, подвозни и т. д. трошкови: Трошкови средских и општинских лекара и т. д., повећати са		+ 30.000
927		Управни трошкови, смањити са		- 200.000
		Ванредни расходи		
929		Дотације и т. д. Субпоз. 2 Болн. одељ. Хигијен. завода у Загребу, повећати са		+ 68.600
		ГЛАВА CIX — ВРБАСКА БАНСКА УПРАВА		
		Редовни расходи		
		А. Лични расходи		
931		Награде контракт. чин. и т. д., повећати са		+ 63.300
		Б. Материјални расходи		
934		Управни трошкови, смањити са		- 100.000
		ГЛАВА CX — ПРИМОРСКА БАНСКА УПРАВА		
		Редовни расходи		
		А. Лични расходи		
937		Награде контрактуалних чиновника и т. д., повећати са		+ 267.500
		Б. Материјални расходи		
940		Управни трошкови, смањити са		- 200.000
		Ванредни расходи		
942		Дотације и т. д.: Субпоз. 1 Државна болница у Сплиту и т. д., смањити са		- 50.000
		За пренос		+ 1,128.481

XV раздео — Министарство социјалне политике и народног здравља

Б р о ј партије	позције	Р а с х о д и Д О Х О В	Предлог измена Финан. одбора у предлогу буџета за 1933/34 годину			
			Износ позиција		Износ партија	
			Динара	п.	Динара	п.
		Пренето			+ 1,128.481	
		ГЛАВА СХI — ДРИНСКА БАНСКА УПРАВА				
		Редовни расходи				
		А. Лични расходи				
944		Награде контрактуралних чиновника и т. д., повећати са			+ 300.000	
		Б. Материјални расходи				
947		Управни трошкови, смањити са			- 100.000	
948a		За отплату водоводних цеви железаре у Варешу, за довршење водовода Видрић—Подроманија по решењу Министарског савета С.бр. 6683 од 17-VI-1932			+ 300.000	
		Ванредни расходи				
		Дотације и т. д.:				
949		Субпоз. 1 Државна болница у Сарајеву, смањити са			- 1.806	
		ГЛАВА СХII — ЗЕТСКА БАНСКА УПРАВА				
		Редовни расходи				
		А. Лични расходи				
951		Награде контрактуралних чиновника и т. д., повећати са			+ 100.000	
		Б. Материјални расходи				
954		Управни трошкови, смањити са			- 180.000	
		ГЛАВА СХIII — ДУНАВСКА БАНСКА УПРАВА				
		Редовни расходи				
		А. Лични расходи				
		Личне припадности:				
	1	Д) Одељење соц. пол. и нар. здравља Плате-периодске повишице и положајни додаци чиновника, место: „48 средских лекара и т. д.” ставити: „50 средских лекара и т. д.”, а у разврставању место: „15-VIII” ставити: „17-VIII” и суму повећати са			+ 27.120	
	1a	Разлика по § 259 зак. о чиновницима			+ 10.800	
	2	Додаци на скупоћу Чиновника, лични, повећати са			+ 14.400	
	5	Разлика припадности на основици т. д. повећати са			+ 7.680	
	6	Плате-периодске повишице званичника, место: „5 званичника: 2-II и 3-III” ставити: „5 званичника: 1-II-1, 1-II-2, 2-III-1 и 1-III-2” и суму повећати са			+ 6.720	
	7	Плате-периодске повишице служитеља Место: „8 служитеља II” ставити: „8 служитеља: 1-II и 7-II-2” а суму повећати са			+ 10.080	+ 76.800
		За пренос				+ 1,623.475

XV раздео — Министарство социјалне политике и народног здравља

Б р о ј партије	познције	Р а с х о д и д о х о в				Предлог измена Финан. одбора у предлогу буџета за 1933/34 годину	
		Износ позиција		Износ партија			
		Динара	п.	Динара	п.		
				Пренето		+ 1,623.475	
958		Награде контрактуралних чиновника и т. д. повећати са				+ 45.800	
		Б. Материјални расходи					
961		Управни трошкови, смањити са				- 100.000	
		Ваљредни расходи					
		Дотације и т. д.					
963		Субпоз. 2 Државна болница за душевне бо- лести Ковин, повећати са				+ 339.339	
		ГЛАВА СХIV — МОРАВСКА БАНСКА УПРАВА					
		Редовни расходи					
		А. Лични расходи					
965		Награде контрактуралних чиновника и т. д. повећати са				+ 70.000	
		Б. Материјални расходи					
968		Управни трошкови, смањити са				- 100.000	
		Ваљредни расходи					
		Дотације и т. д.					
970		Субпоз. 1 Државна болница у Нишу, смањити са . . . . . 40.000.—					
		Субпоз. 2 Државна болница за дусевне болести у Топоници, повећати са . . . . . + 20.000.—				- 20.000	
		ГЛАВА СХV — ВАРДАРСКА БАНСКА УПРАВА					
		Редовни расходи					
		А. Лични расходи					
972		Награде контрактуралних чиновника и т. д. повећати са				+ 214.630	
		Б. Материјални расходи					
975		Управни трошкови, смањити са				- 200.000	
		Ваљредни расходи					
		Дотације и т. д.					
977		Субпоз. 4 Лечилиште у Сурдулици, сма- њити са				- 360.000	
		Укупно XV раз. — држ. админ., повећати са				+ 1,513.244	

XV раздео Министарство социјалне политике и народног здравља

Б.р.о.ј	позн. партије	Р а с х о д и	Предлог измена Финан. одбора у предлогу буџета за 1933/34 годину			
			Износ позиција		Износ партија	
			Динара	п.	Динара	п.
		Пренето				
		ДРЖАВНЕ УСТАНОВЕ				
		I Установе непосредно подређене Министарству				
		A. Социјалне установе				
		ДРЖАВНА РАДИОНИЦА ПРОТЕЗА У ЛЈУБЉАНИ				
		A. РАСХОДИ				
		Редовни расходи				
		Б. Материјални расходи				
		Управни и режијски трошкови:				
	1	Канцеларијски трошкови				
		Субпоз. 5 Пошта, телеграф и телефон, повећати са	5.000			
	9	За исхрану инвалида и послуге, повећати са	4.380	+	9.380	
		Б. ПРИХОДИ				
		Ванредни приходи				
	2	Државна дотација, повећати са		+	9.380	
		Б. Болничке и хигијенске установе				
		ОПШТА ДРЖАВНА БОЛНИЦА — БЕОГРАД				
		A. РАСХОДИ				
		Редовни расходи				
		A. Лични расходи				
		Личне принадлежности:				
	1	Плате-периодске повишице итд.				
		а) Чиновници				
		Субпоз. 3 место: „16 примарних лекара: 2-IV/2 и т. д.” ставити: „18 примарних лекара: 4-IV/2 и т. д.”				
	2	Награде дневничара, повећати са		+	200.000	
		Б. Материјални расходи				
		Управни и режијски трошкови:				
	4	Инвентарске ствари				
		Субпоз. 7 За намештај и постелне ствари и т. д., смањити са		-	60.000	
	4a	За оправку зграде, капеле болничке и набавку котлова:				
		За оправку зграде II очног одељења и т. д.	200.000	+		
		За оправку капеле болничке	100.000	+		
		За набавку 2 нова котла за огрев I и II унутраш. одељења	90.000	+	390.000	
		За пренос		+	530.000	

XV Раздео — Министарство социјалне политике и народног здравља

Б р о ј партије	познџије	Р а с х о д и	Предлог измена Финан. одбора у предлогу буџета за 1933/34 годину			
			Износ познџија			
			Динара	п.	Динара	п.
		Прецето			+ 530.000	
5		Ванредни расходи За набавку шалона за сазидане зграде, сма- њити са			— 50.000	
		Свега расходи, повећати са			+ 480.000	
		Б. ПРИХОДИ				
2		Ванредни приходи Државна дотација, повећати са			+ 480.000	
		Свега приходи, повећати са			+ 480.000	
		ДРЖАВНА БОЛНИЦА ЗА ДУШЕВНЕ БОЛЕСТИ У БЕОГРАДУ				
		А. РАСХОДИ				
		Редовни расходи				
2		А. Лични расходи Награде дневничара, повећати са			+ 40.000	
3		Специјалне награде:				
2	2	Награде лекарима-члановима комисије и т. д., укида се			— 20.000	
5а		Б. Материјални расходи Откуп бановинског и приватног имања у Ца- буни и најпужније адаптације за смештај ду- шевних болесника			+ 600.000	
		Свега расходи, повећати са			+ 620.000	
		Б. ПРИХОДИ				
2		Ванредни приходи Државна дотација, повећати са			+ 620.000	
		Свега приходи, повећати са			+ 620.000	
		ШКОЛА НАРОДНОГ ЗДРАВЉА У ЗАГРЕБУ				
		А. РАСХОДИ				
		Редовни расходи				
2		А. Лични расходи Награде контракт. чинов. и т. д., повећати са			+ 77.950	
		Б. ПРИХОДИ				
2		Ванредни приходи Државна дотација, повећати са			+ 77.950	

Б р о ј		Р а с х о д и	Предлог измена Финан. одбора у предлогу буџета за 1933/34 годину	
партије	позиције		Износ позиција	
			Динара	п.
		Пренето		
		УРЕД ЗА КОНТРОЛУ ЛЕКОВА БИОЛОШКОГ ПОРЕКЛА У ЗАГРЕБУ		
		А. РАСХОДИ		
		Редовни расходи		
		А. Лични расходи		
		Специјални додаци:		
		по § 26 зак. о устрој. соц. и здрав. управе (епидемиј. додатак)		+ 18.500
		Б. ПРИХОДИ		
		Редовни приходи		
		Разни приходи:		
		Приходи на таксама за контролу и т. д., повећати са		+ 18.500
		II Установе болничке, хигијенске и социјалне под банским управама:		
		ДРАВСКА БАНСКА УПРАВА		
		ОПШТА ДРЖАВНА БОЛНИЦА У ЛЈУБЉАНИ		
		А. РАСХОДИ		
		Редовни расходи		
		А. Лични расходи		
		Награде контракт. чинов. и т. д.:		
		Субпоз. 3 Место: „87 дневничара служитеља, и т. д.“ ставити: „89 дневничара служитеља, и т. д. (од којих 2 католичка свештеника)“ и суму повећати са		+ 24.000
		Б. ПРИХОДИ		
		Ванредни приходи		
		Државна догација, повећати са		+ 24.000
		БОЛНИЦА ЗА ДУШЕВНЕ БОЛЕСТИ НОВО ЦЕЉЕ		
		А. РАСХОДИ		
		Редовни расходи		
		Место: „Специјални додаци“ ставити: „Специјалне награде“		
		САВСКА БАНСКА УПРАВА		
		БОЛНИЦА ЗА ДУШЕВНЕ БОЛЕСТИ СТЕЊЕВАЦ		
		А. РАСХОДИ		
		Редовни расходи		
		А. Лични расходи		
		Личне принадлежности:		
		Плате-период. повишице и положај. додаци чиновника		
		За пренос		

XV раздео - Министарство социјалне политике и народног здравља

Број партије	Број позиције	Расходи	Предлог измена Финан. одбора у предлогу буџета за 1933/34 годину			
			Износ позиција		Износ партија	
			Динара	п.	Динара	п.
		Пренето				
		а) Чиновници				
		Место: „2 помоћника економа рачунских чиновника: 1-VIII, 1-IX и 1-X“ ставити: „2 помоћника економа рачунских чиновника: 1-VIII и 1-IX“.				
		БОЛНИЧКО ОДЕЉЕЊЕ ХИГИЈЕНСКОГ ЗАВОДА У ЗАГРЕБУ				
		А. РАСХОДИ				
		Редовни расходи				
		А. Лични расходи				
2		Награде контракт. чинов. и т. д., повећати са			+ 50.100	
		Б. ПРИХОДИ				
		Редовни приходи				
		Разни приходи:				
	1	Наплата болно-опскрбних трошкова				
		Субпоз. 3 за III разред, смањити са			- 18.500	
		Ванредни приходи				
	2	Државна дотација, повећати са			+ 68.600	
		Свега приходи, повећати са			+ 50.100	
		ПРИМОРСКА БАНСКА УПРАВА				
		ДРЖАВНА БОЛНИЦА У СПЛИТУ И Т. Д.				
		А. РАСХОДИ				
		Редовни расходи				
		Б. Материјални расходи				
		Управни и режијски трошкови:				
	2	Режијски трошкови				
		Субпоз. 2 Лекови и завојни материјал, смањити са			- 50.000	
		Б. ПРИХОДИ				
		Ванредни приходи				
	2	Државна дотација, смањити са			- 50.000	

Б. р. о. ј.		Р а с х о д и	Предлог измена Финан. одбора у предлогу буџета за 1933/34 годину		
партије	позиције		Износ позиција		
			Динара	п.	
				Износ партија	
				Динара	п.
		Пренето			
		ДРИНСКА БАНСКА УПРАВА			
		ДРЖАВНА БОЛНИЦА У САРАЈЕВУ И. Т. Д.			
		А. РАСХОДИ			
		Редовни расходи			
		А. Лични расходи			
		Личне принадлежности:			
1	1	Плате-периодске повишице и т. д.			
		а) Чиновници			
		Субпоз. 4 Место: „6 асистената VII” ставити: „8 асистената VII и суму повећати са . . .	+ 27.120		
	4	Разлика принадлежности на основу § 259 и т. д., повећати са	+ 13.074		
	5	Додаци на скупоћу.			
		а) Чиновника, лични, повећати са	+ 18.000	+ 58.194	
		Б. Материјални расходи			
		Управни и режијски трошкови:			
5	8	Апотекарски материјал			
		Субпоз. 1 Набавка лекова, смањити са . . . . . 30.000.—			
		Субпоз. 4 Набавка завојног материјала, смањити са . . . . . 30.000.—			60.000
		Свега расходи, смањити са			1.806
		Б. ПРИХОДИ			
		Ванредни приходи			
		Државна дотација, смањити са			1.806
		ДУНАВСКА БАНСКА УПРАВА			
		ДРЖАВНА БОЛНИЦА ЗА ДУШЕВНЕ БОЛЕСТИ У КОВИНУ			
		А. РАСХОДИ			
		Редовни расходи			
		А. Лични расходи			
		Личне принадлежности:			
1	2	Плате-периодске повишице званичника			
		Место: „5 званичника: 1-I, 1-II и 2-III и т. д.” ставити: „5 званичника: 1-I, 1-II и 3-III” и т. д.			
2		Награде контракт. чинов. и т. д., повећати са		+ 61.500	
3		Специјалне награде:			
	2	Награде члановима комисије и т. д., укида се		- 14.000	
		Б. Материјални расходи			
5а		За дозијивање сирата на згради у којој је смештена персионца и кујна болничка као и за проширење и прераду просторија за кујну са дозијивањем подрума и веранде		+ 291.839	
		Свега расходи, повећати са			339.339

XV раздео "Министарство социјалне политике и народног здравља"

Број партије		Расходи	Предлог измена Финан. одбора у предлогу буџета за 1933/34 годину	
позитивне			Износ позиција	
позитивне	позитивне		Динара	п.
2		Б. ПРИХОДИ Ванредни приходи Државна дотација, повећати са	+	339.339
		Свега приходи, повећати са	+	339.339
		МОРАВСКА БАНСКА УПРАВА		17
		ДРЖАВНА БОЛНИЦА У НИШУ		18
		А. РАСХОДИ Редовни расходи		
5	11	Б. Материјални расходи Управни и режијски трошкови: Субпоз. 11 Набавка лекова и завојног материјала, смањити са	-	40.000
2		Б. ПРИХОДИ Ванредни приходи Државна дотација, смањити са	-	40.000
		ДРЖАВНА БОЛНИЦА ЗА ДУШЕВНЕ БОЛЕСТИ У ТОПОНИЦИ		
		А. РАСХОДИ Редовни расходи		
2		А. Лични расходи Награде контракт. чинов. и т. д., повећати са	+	70.000
5		Б. Материјални расходи Управни и режијски трошкови: Субпоз. 13 Набавка нафте, мазива за електр. централу и т. д., смањити са	-	50.000
		Свега расходи повећати са	+	20.000
2		Б. ПРИХОДИ Ванредни приходи Државна дотација, повећати са	+	20.000
		Свега приходи, повећати са	+	20.000

XV раздео — Министарство социјалне политике и народног здравља

Б. р. о. ј.		Расходи	Предлог измена Финан. одбора у предлогу буџета за 1933/34 годину			
партије	позиције		Износ позиција		Износ партија	
			Динара	п.	Динара	п.
ВАРДАРСКА БАНСКА УПРАВА						
ЛЕЧИЛИШТЕ У СУРДУЛИЦИ						
А. РАСХОДИ						
Редовни расходи						
Б. Материјални расходи						
Управни и режијски трошкови:						
	12	Инвентар				
		Субпоз. 1 Набавка кревета, креветског прибора и т. д., смањити са	-	50.000		
	17	Уређење и унутрашње инсталације и т. д., укида се		170.000		
	18	Уређење вешернице, пријемног одељења и т. д., укида се		140.000		360.000
		Свега расходи, смањити са				360.000
Б. ПРИХОДИ						
Ванредни приходи						
	2	Државна дотација, смањити са				360.000
		Укупно XV Раздео, повећати са				+ 1,513.244

XVI раздео — Министарство физичког васпитања народа

Б р о ј		Р а с х о д и	Предлог измена Финан. одбора у предлогу буџета за 1933/34 годину			
партије	позиције		Износ позиција		Износ партија	
			Динара	п.	Динара	п.
ГЛАВА CXVI — МИНИСТАРСТВО						
Ванредни расходи						
Место: досадањих партија: 984, 984а и 985 унети ларт. 984 са две позиције, која би гласила:						
984		Трошкови за оснивање и одржавање стручних школа, стручних течајева и т. д., као и трошкови за извођење организације ватрогасне службе:				
	1	Трошкови око оснивања и одржавања школе за стручно образовање наставника телесног васпитања у Београду, трошкови за одржавање стручних течајева за телесно васпитање у земљи, помоћ слушаоцима итд.	1,300.000			
	2	Трошкови за извођење организације ватрогасне службе	850.000		2,150.000	
987	5	Разне помоћи: Мења се и гласи: „Помоћ соколској жупи у Љубљани за организацију покрајинског слета, који ће се одржати на Видов-дан 1933 године у Љубљани“.				
Укупно XVI раздео						
РЕКАПИТУЛАЦИЈА						
ДРЖАВНА АДМИНИСТРАЦИЈА						
III раздео — Државни дугови						— 5,000.000
V раздео — Мин. просвете						+ 1,436.756
VII раздео — Мин. унутрашњих послова						— 200.000
IX раздео — Мин. војске и морнарице						— 1,600.000
X раздео — Мин. грађевина						+ 150.000
XII раздео — Мин. пољопривреде						+ 3,700.000
XV. раздео — Мин. соц. пол. и нар. здравља						+ 1,513.244
Свега држ. администрација						—

II РАЗДЕО — ОДРЕДБЕ ЗА ПОСРЕДСТВО МИНИСТАРСТВА

4. Министарство финансија

I Оваквине за Министарство финансија и одреде

за финансијску службу

§ 11

II

ПРЕДЛОГ

ФИНАНСИЈСКОГ ЗАКОНА

Усвојен је са следећим изменама и допунама :

I РАЗДЕО — ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

§ 6

Тач. 3 мења се и гласи:

„Све државне касе и све врсте фондова чији руковоаци, ма по ком основу примају и издају новац, хартије од вредности и разни материјал, подлеже контроли Министра финансија.

Министар финансија врши ову контролу преко својих изасланика и преко финансијских дирекција. За контролу преко изасланика, Министар финансија или орган кога он овласти, издаје пуномоћије, по коме изасланик у свему поступа. За контролу, преко финансијских дирекција пуномоћије издаје финансијски директор.

Судови код којих изасланици Министра финансија или финансијских дирекција затраже обезбеђење штете, на имовини оних лица која су оштетили државу или државних органа који су по чл. 109 закона о Главној контроли одговорни за накнаду штете држави, сматраће такве захтеве као хитне и одмах их узимати у поступак.

Од овога се изузимају само касе Министарства војске и морнарице, приватне задужбине и фондови који не подлеже контроли Главне контроле“.

Додаје се тач. 4 (нова).

4) Министри осталих ресора, вршиће контролну службу код подређених им надлештава и установа у погледу руковања новцем, стварима и материјалом, преко својих изасланика, којима ће издати потребна пуномоћија за то.

Утврђене штете тим прегледима, морају се судским путем обезбедити.

§ 8

Тач. 3 брише се.

Додаје се тач. 4 (нова), која постаје тач. 3.

3) Евантуални вишак расхода који би се по истеку буџетске године показао по буџетској партији за плаћање интереса, провизије, курсних диференција и трошкова Народној банци и другим кореспондентима по текућим рачунима за ову и раније године, као и плаћање интереса по осталим државним обавезама и бондовима, расходоваће се по овом овлашћењу на терет државне готовине.

§ 11

Возаринске таксе по Т.бр 101 таксене тарифе, наплаћене код свих државних и у државној експлоатацији жељезничких и паробродских станица у земљи, имају се полагати Главној државној благајници односно за ове таксе има се вршити обрачун са Главном државном благајницом свакога месеца и то: од стране финансијског одељења Министарства саобраћаја најдаље у року од три месеца по наплати исте, а од стране Дирекције речне пловидбе у року од два месеца.

Надлежни органи за неизвршење овог законског наређења одговорни су и дисциплински.

II РАЗДЕО — ОДРЕДБЕ ЗА ПОЈЕДИНА МИНИСТАРСТВА

А. Министарство финансија

1 Овлашћења за Министра финансија и одредбе за рачунску службу

§ 13

Додаје се нова тачка 4а) која гласи:

4а) да из обртног капитала Главне државне благајнице, на предлог Министра правде, може исплатити судијама и чиновницима, који су иначе стално са службом у Београду, вршили дужност у Државном суду за заштиту државе и Државном тужиоштву тога суда поред своје редовне дужности, заостали специјални месечни додатак за време од дана, када су почели вршити ову дужност, до укључно 31 марта 1930.

Додају се нове тачке које гласе:

5а) да може по сагласности Министарског савета посебним решењем регулисати начин исплате државних потраживања по издатим позајмицама разним установама, областима, областним одборима, окрузима и општинама, као и на име издатка помоћи оскуднима у храни или друге помоћи, с тим да се ова дуговања могу наплатити и у државним обезвницама по номиналној вредности, а курсна разлика отписати на терет обртног капитала Главне државне благајнице.

5б) да може отписати на терет обртног капитала Главне државне благајнице, издате позајмице са каматама и судским трошковима разним лицима по признаницама и меницама за време од 1915 до 1919 године, ако су дужници, односно акцептанти умрли или ако се утврди немогућност наплате. Жиранти по овим меницама ослобађају се обавезе.

5в) да сву готовину, подразумевајући ту и хартије од вредности, фонда секвестрираних имовина, која се затекне на дан ступања на снагу овога закона, унесе у обртни капитал Главне државне благајнице, као ванредни државни приход.

Све исплате које падају на терет ове готовине вршиће се по одобрењу Министра финансија из обртног капитала Главне државне благајнице.

5г) да може на терет обртног капитала Главне државне благајнице расходовати вредност хране за исхрану становништва пасивних крајева и режарске трошкове око преноса хране издате преко Привилегованог акционарског друштва за извоз земаљских производа, на основу решења Министарског савета.

Тач. 6 мења се и гласи:

6) да по решењу Министарског савета у року од шест месеци по ступању на снагу овога закона, поднесе Народном претставништву на решавање предлог закона о општој царинској тарифи са увозним и извозним царинама, који је уведен у живот решењем Министарског савета Ц.бр. 29291 од 19 јуна 1925, донетим на основу чл. 71 закона о буџетским два наестинама од 31 марта 1925, и чија је важност продужена одредбама финансијског закона за 1929/30 (чл. 1 Закона о измени чл. 76 финансијског закона за 1929/30), 1930/31 (§ 55), 1931/32 (§ 57) и 1932/33 (§ 76); као и на накнадно одобрење решења која су донета до 31 марта 1933 по овлашћењима предвиђеним у поменутом предлогу закона о општој царинској тарифи и доцнијим његовим изменама.

6а) да решења која сходно чл. 15 предлога закона о општој царинској тарифи и доцнијим његовим изменама буду донета после ступања на снагу овога закона истодобно са увођењем у живот поднесе Народном претставништву на одобрење. Ако Народно претставништво не би одобрило царине одређене овим решењима, разлика се неће моћи захтевати нити враћати.

9а) да све обезвнице државних зајмова које припадну државној каси од пропалих кауција и ма по ком другом основу употреби за увећану амортизацију дотичног зајма коме обезвница припада.

11) да може персоналу пореских управа место дневница по уредби о путним и сељибеним трошковима одредити паушалне додатке. Висина додатка зависна је од ранга и правилности и уредности разреза и пословања.

Висину, обрачун и начин исплате прописаће Министар финансија правилником. Исплата ће се вршити на терет одобрених кредита у буџету за путне трошкове и на терет прихода из фонда егзекутивних трошкова.

12) да може извршити замену кулонског табака обвезница $2\frac{1}{2}\%$ државне ренте за ратну штету, којом ће се приликом на основу талона и обвезница издавати нове обвезнице са новим купонским табаком од 40 купона од Бр. 11 до 50. Серије нових обвезница носиле бројеве почев од броја 5001. При замени за сваку предату обвезницу са талоном добиће се друга обвезница са купонским табаком која ће носити нову серију и нов број. Ова замена је обавезна. Ближе одредбе о овоме прописаће Министар финансија правилником.

Трошкови око штампања (заједно са хартијом), прегледа и замене ових обвезница пашиће на терет резервних буџетских кредита, које одобрава Министар финансија.

13) да сходно склопљеном споразуму са Немачком Владом од 23 јануара 1933 о довршењу раније закључених уговора на рачун репарација, може издати поменутој Влади државне бонове за укупну вредност од 13,000.000 нем. марака.

Од ових бонова првих десет, који доспевају на дан 1 јула 1935, 1936, 1937, 1938, 1939, 1940, 1941, 1942, 1943 и 1944, гласиће на 700.000.— нем. марака сваки, а осталих пет, који доспевају на дан 1 јула 1945, 1946, 1947, 1948 и 1949, на по 1,200.000.— нем. марака.

14) да по сагласности Министарског савета у циљу одржавања и заштите државног кредита у иностранству, може закључивати специјалне споразуме са преставницима иностраних портера обвезница државних и државом гарантованих зајмова као и повериоцима државним по другим основама, тако да се путем ових обезбеди континуитет у вршењу интересне и амортизационе службе по поменутим зајмовима и обавезама.

Све ове споразуме Краљевска Влада поднеће накнадно Народном претставништву на знање.

2а Одредбе о државним монополима

§ 15а (нов)

Одобрава се Самосталној управи државних монопола, да издвоји из своје обртне главнице, образоване на основу чл. 65 Финансијског закона за 1927/28 годину, суму од 15,000.000.— динара за инвестиционе потребе: куповину земљишта и зграда, изградњу магацина и зграда, као и за набавку машина и осталих инвестиционих потреба.

Износ од 15,000.000.— динара вратиће се обртној главници из зајма или амортизацијом инвестиција Самосталне управе државних монопола.

§ 15б (нов)

1) Први став §-а 21 Закона о државним монополима мења се и гласи:

„Дозволу за сађење дувана може добити свако лице, које због монополских кривича није искључено од садње дувана“.

2) Укидају се све одредбе Закона које се односе на издавање права за истраживање и обделавање минералних уља (каменог уља, петролеја, нафте). Повластице за истраживање и обделавање минералних уља које су на основу односних закона дате до дана ступања на снагу овога Закона, остају на снази.

Истраживање и обделавање минералних уља врши ће се у државној режији, а организација односних радова и експлоатације као и управљање таквим предузећима спада у надлежност Самосталне управе државних монопола. Ближе одредбе о томе прописаће правилником Министар финансија на предлог Самосталне управе државних монопола*.

3 Одредбе о порезима, таксама, трошарини и царинама

§ 16

Додаје се нова тачка 3 која гласи:

3) основни порез на приход од земљишта за 1933 годину износи 10% од катастарског чистог прихода.

(нов) § 16а (нов)

1. Порески годишњи рачуни за све године до краја 1928 који до сада нису од стране органа Главне контроле прегледани и разрешени смаграју се разрешеним. Заостатци и прет-

плате који су пренети из пореских књига за 1928 годину у пореске књиге за 1929 годину, имају се показати у посебном списку, који ће, на основу пореских главних књига и партијалних распореда, проверити и одобрити финансијске дирекције. Ови спискови сматрају се пуноважним документом. Ако се накнадном надревизијом утврди, да су поједине суме унете у списак нетачне, има се извршити исправка задужења решењем.

Главна контрола може вршити преглед књига и докумената за те године кад год се појаве злоупотребе по тим рачунима.

2) Изузетно од одредаба закона о Главној контроли, порески годишњи рачуни за 1929, 1930, 1931 и 1932 год. имају се саставити по прописима правилника, који је издао Министар финансија. Разрешницу по овим рачунима даваће Главна контрола на основу извештаја о прегледу који ће јој предложити финансијска дирекција. Главна контрола ће по тим рачунима извршити надревизију, и ако по тим рачунима нађе исправно стање, даће разрешницу.

3) У колико се не би могао извршити преглед завршних рачуна царинарница за 1919/20 годину, услед недостатака новчаних књига и докумената, нити би се могло утврдити чијом су кривицом ове књиге и документи нестали, овлашћује се Главна контрола, да те завршне рачуне може разрешити.

4) Почевши од 1933 године дужан је отсек рачуноводства Финансијске дирекције, да води у смислу правилника Бр. 107000 (Г.Д.П.) од 29 августа 1928 године пресек пореску књигу и прегледа пореске годишње рачуне. Испитане и прегледане рачуне, предлаже Финансијска дирекција Месној контроли на даљи рад по закону о Главној контроли.

§ 17

Тач. 2 мења се и гласи:

„Овлашћује се Министар финансија да изузетно од постојећих законских прописа може ослободити од плаћања такса и пореза на пословни промет набавку соли, коју Управа државних монопола изврши од државних монопола соли Пољске републике под условом да и Управа државних монопола буде ослобођена државних дажбина Пољске републике за примања по уговорима о купопродаји дувана.“

Додаје се нова тачка 2а, која гласи:

2а) За избране (обраничке) судове свију врста, избране судије и берзанске судове ступа на снагу од 1 априла 1933 закон о судским таксама од 30 маја 1930 обнародован у „Службеним новинама“ од 17 јуна 1930 Бр. 134. Таксе на одлуке свих тих судова наплаћиваће се у висини и на начин прописан у том закону.

У трећем реду тач. 3) место речи: „ослобођава“ ставити реч: „ослобађа“.

Додаје се тач. 4 (нова) која гласи:

Важност закона о привременом ослобођењу Анонимног друштва авијатичких радионица Луј Бреге од плаћања свију такса пореза и такса за регистровање, као и увозне царине на сировине, израђене делове и све потребе за фабрикацију авиоплана од 20 јануара 1930, продужује се до закључно 31 децембра 1933.“

4а) У правилнику за извршење пописа из Т.Бр. 62 таксене тарифе у напомени Бр. 4 став 2 после задње реченице додаје се следећа реченица: „За буџетску 1933|34 годину виноградарски бив. покрајине Далмације, приморја Савске бановине са свима отоцима и каставским срезом, не плаћају ову таксу када истачу вино сопственог производа са сопственог земљишта, ако то истакање не траје дуже од 40 дана.“

4б) Укида се напомена уз Т.Бр. 204 таксене тарифе закона о таксама.

Додаје се тачка 5 (нова) која гласи:

5) На крају другог става Т.Бр. 318а таксене тарифе додаје се нова реченица, која гласи:

„Старшина задруге плаћа школарину и за своје унуке, ако са њиме живе у заједници или их издржава“.

3-а Одредбе о државним дуговима

§ 17а (нов)

1) § 36 Закона о ликвидацији аграрних односа на подручју раније покрајине Далмације од 19 октобра 1930 мења се и гласи:

„Текући дохотци остају на снази у корист бив. земљовласника све док овом (земљовласнику) не почне да тече интерес по обвезницама о којима је реч у § 43 напред поменутог закона, с тим да се приход земљовласников снизује за једну прав.“

§ 43 став 1, 2 и 3 закона о ликвидацији аграрних односа на подручју раније покрајине Далмације од 19 октобра 1930, мења се и гласи:

„Држава плаћа све на њу опадајуће штетне износе по овом закону обвезницама по номиналном износу, које носе назив „Државне обвезнице за ликвидацију аграрних односа на подручју раније покрајине Далмације“, и гласе на доносиоца. Обвезнице се издају у комадима по 500, 1000 и 5000 динара номиналних са 6% годишњег интереса, који почиње тећи од 31 децембра оне године у којој су пресуде судова, компетентних по аграрним споровима, постале правоснажне, а исплаћују се по истеку сваке године. Купоне са роком исплате доспелим оне године у којој су пресуде постале правоснажне и ранијих година, држава ће отсећи и поништити. Суме испод 500 динара, за које се не могу добити обвезнице, исплаћују се у готовом. Амортизација обвезница, зашто ће се потребне суме унети сваке године у буџет, вршиће се кроз 50 година путем извлачења или откупом на берзи, постепено сваког 1 јануара, почев од 1 јануара 1933 године, према правоснажним пресудама, с тим да овај целокупан државни дуг по номиналним обвезницама има бити амортизован 1981 године закључно, према чему ће се спремити дефинитиван амортизациони план по овом аграрном дугу. У ставу 3-ћем истог §-а речи: „Генерална дирекција државних дугова“ замењују се речима: „Одељење државних дугова и државног кредита Министарства финансија“.

§ 44 став 2 истог закона, мења се и гласи:

„Тежаци су дужни овако предујмљене износе повратити држави у опадајућим ратама (ануитетима) кроз 50 година, које се рате исплаћују заједно са порезом и евентуално утерују на исти начин. Овај рок од 50 година почиње тећи од 31 децембра оне године, у којој су пресуде постале правоснажне. Међутим припада право тежацима и раније, било целокупан предујмљени износ било већи део истог држави повратити.“

2) Пресуде и решења првостепених судова за ратну штету донете пре закона о коначној ликвидацији послова на досуђивању и исплати накнаде ратне штете од 15 децембра 1930, постају извршни даном ступања на снагу овог закона ако нису пре његовог ступања замењени пресудама и решењима виших судова за ратну штету.

Тако исто постају извршни пресуде и решења виших судова за ратну штету, донети пре горе поменутог закона, ма да по њима постоје још нерешене жалбе.

Окружни и срески судови као и првостепени судови код којих се налазе на рурковању акта судова за ратну штету, дужни су када им се поднесу пресуде првостепених или виших судова за ратну штету, у року од три дана проверити да ли по дотичној пресуди није издана пресуда или одлука вишег суда, па ако није, на њој ставити да је извршна.

Пресуде се могу поднети судовима на проверавање и оглашавање за извршне само у року од 60 (шесдесет) дана од дана ступања на снагу овога закона.

Одбор за ратну штету расправиће спорове за накнаду ратне штете који су примљени у Одељењу државних дугова и државног кредита, по истеку рока из § 7 закона о коначној ликвидацији послова на досуђивању и исплати накнаде ратне штете од 15 децембра 1930, а нису раније пресуђени од првостепених или виших судова за ратну штету, водећи рачуна о благовремености пријава сходно одредбама уредбе о накнади штете и њеним изменама и допунама, односно Правилника о судовима о накнади штете у пограничним крајевима.

Пресуде и одлуке Одбора за ратну штету извршне су.

3) Извршне пресуде о досуђеној накнади ратне штете које до сада нису поднете за наплату, могу се поднети за наплату Одељењу државних дугова и државног кредита најдаље у року од 120 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Пресуде које буде по предњој законској одредби донео Одбор за ратну штету, имају се поднети у року од 15 дана од дана пријема.

По истеку ових рокова пресуде се неће примати на исплату нити ће се држава сматрати обавезна да по њима ма коме и ма шта плаћа.

4) Новчане помоћи аконто ратне штете, помоћи дате народу за подизање кућа порушених и поплавлених од непријатеља и набавку хране, у смислу чл. 7 закона о исплати ратне штете, као и вредности стоке и справа, датих народу и установама из имовине непријатељских поданика, уколико нису одбијене при исплати досуђених накнада ратне штете или

наплаћене до дана ступања на снагу овога закона, неће се наплаћивати без обзира да ли је помоћ или стока дата оштећеном лицу, већ ће се расходovati на терет фонда за ратну штету.

Б. Министарство правде

§ 18а (нов)

Овлашћује се Министар правде:

1) да може уштеде по свима партијама буџета расхода Министарства правде за 1933/34 годину употребити за покриће личних и материјалних издатака око провођења законика о судском поступку у грађанским парницама, закона о уређењу редовних судова и закона о седиштима и територијалној надлежности апелационих судова и да може особље потребно за нови Апелациони суд у Сарајеву постављати и преко особља одређеног по свима партијама тога буџета.

2) да може издавати књиге формулара (образаца) за рад судова по новим судским поступцима као и индекс закона и уредаба објављених од 1 децембра 1918 до 31 децембра 1932 и пуштати их у слободну продају, а чисту добит од продаје тих књига може употребити за појачање оних партија буџета расхода Министарства правде, које се односе на законодавни рад, на библиотеку Министарства правде и на снабдевање судова са потребном правном литературом и формуларима.

Ближе одредбе за извршење ове законске одредбе као и цену за поменуће књиге прописује Министар правде правилником.

§ 18б (нов)

1) Руководица касе код окружних, првостепених и средњих судова (режисери, рачуновође), вршиће у суду пријем и исплату новца и новчаних вредности у износу преко 5 000.— динара у присуству судије, кога старешина суда за ту сврху својом наредбом одреди. Пријем износа и пошиљке у вредности преко 5.000.— динара на пошти вршиће руководилац касе и још један чиновник по специјалном овлашћењу старешине суда.

Каса се мора чувати под два разна кључа; један кључ касе држаће руководилац, а други одређени судија. Без присуства одређеног судије руководилац касе не сме новац преко означеног износа примати нити издавати.

За ситније набавке и мање исплате руководилац касе може у сигурном затвору држати суму највише у износу 5.000.— динара а чим стање пређе овај износ, вишак ће се унети у касу.

2) у § 314 одељку 2 законика о судском кривичном поступку од 16 фебруара 1929 бришу се речи: „и казне лишења слободе“.

3) У подручјима у којима законик о судском поступку у грађанским парницама од 13 јула 1929 добија обавезну снагу, може Министар правде за првих пет година по ступању на снагу овог Законика, поверити прегледање окружних и средњих судова не само судским инспекторима већ и судијама апелационих судова. И ово прегледавање вршиће се по прописима Судског пословника.

4) Испостава Вараждинско-котарског суда у Виноци укладе се и престаје радити са даном 1 априла 1933.

Са истим даном досадашње подручје ове испоставе потпашиће под надлежност котарског суда у Вараждину.

Овлашћује се Министар правде да изда уредбу о начину ликвидације ове испоставе и о преносу послова на котарски суд у Вараждину.

5) Где се законик о судском поступку у грађанским парницама позива на нов закон о извршењу и обезбеђењу, који још није добио обавезну снагу, имају се подраумевати одговарајући прописи постојећих закона. Уколико таквих нема, има се све док спомнути закон не добије обавезну снагу сматрати као да се законик о судском поступку на њих не позива да наређења тога законика, који се заснивају на таквим прописима, не важе.

6) у оним подручјима, у којима није прописано полагање двају писарничких испита, односно за земљишнокњижне чиновнике писарнички поред земљишнокњижног испита, и док се то не пропише, Одељење судске писарнице за земљишнокњижне ствари (земљишнокњижни

уред) издваја се из опште судске писарнице и остаје самостално одељење, које ће вршити, своје послове под непосредним надзором судије, који врши дужност управитеља судског одељења за земљишнокрњижне ствари.

§ 18в (нов)

Пензионисани судије не могу за време од 5 година од дана пензионисања вршити на територији свог задњег активног службовања самостално никакве адвокатске или бравитељске послове. Исто тако не могу те послове обављати ни као пуномоћници, заступници, солицитари или јавни или тајни компањони адвоката. Издате дозволе за такав рад поништавају се.

В. Министарство просвете

§ 19

Мења се и гласи:

Универзитетске клинике и лабораторије могу трошити за своје издржавање приходе од наплате болничких трошкова, лабораторијских прегледа или спреманих производа, по правилнику који прописује и мења Министар просвете у сагласности са Министром финансија.

§ 22

На крају овога §-а брисати тачку и додати: „и као просветни референти, делегати, лектори и учитељи на страни“.

§ 24

Последњи став мења се и гласи:

„Последњи став §-а 113 мења се и гласи:

„У школама са више од шеснаест одељења у једној школи управитељ се ослобођава рада у разреду.“

§ 25

После речи: „Овлашћује се Министар просвете“ додати: „1) и следеће нове тачке:

2) да на рачун кредита предвиђених буџетом на личне расходе за стално особље може постављати контрактуалне службенике и дневничаре, а на рачун одобрених кредита за контрактуално и хонорарно особље — стално особље, с тим, да се број и врста предвиђених звања као и износ одговарајућих буџетских принадлежности и кредита овим постављењима не прекорачи.

3) да може прописати уредбу о клиничким болницама Медицинског факултета универзитета у Београду и Загребу.

4) да може закључити зајам код Државне хипотекарне банке у Београду за подизање нове зграде за женску учитељску школу у Београду према висини анунитета који предвиђа буџет за ову сврху.

5) да Државну четворо-разредну гимназију на Крку претвори у потпуну осмо-разредну гимназију, с тим да издржавање постојећих виших разреда пада на терет државног буџета.]

6) да на место више самоуправне гимназије у Беранима отвори вишу државну гимназију, тако да у поменутом месту буде пуна државна гимназија. Отварање пуне државне гимназије мора бити пре почетка школске 1933/34 године.

7) да самоуправне (општинске) гимназије у Дарувару, Сињу и Кос. Митровици има најкасније до почетка 1933/34 претворити у државне гимназије.

Министар просвете се овлашћује да изда за то потребна наређења и правилник.

§ 26

Додаје се тач. 8 (нова).

8) да може, ради неопходних редуција лица и личних принадлежности у народним позориштима (или по неопходној потреби да се уравнотеже специјални буџети народних позоришта) већ од 1 априла 1933. ставити ван снаге уговоре контрактуалних чланова који важе до краја сезоне 1932/33 год. и дље.

§ 26a (нов)

1) За управнике народних позоришта у Београду, Загребу и Љубљани могу се постављати и лица изузетно од § 49 Закона о чиновницима од 1931.

2) Школски надзорници који су по Закону о чиновницима од 1923 били преведени за обласне школске надзорнике са правима чиновника I категорије, могу бити постављени за банске школске надзорнике и ако немају факултетску спрему.

3) Прописи чл. 4 Закона о изменама и допунама у Закону о средњим школама од 31 августа 1929 год. — од 20 јула 1931 важе у свему и за екскурзије ученика учитељских школа.

Г. Министарство иностраних послова

§ 27

Додају се нови следећи ставови:

На предњи начин утврђени износ долара може се, на захтев Министра иностраних послова, исплаћивати и у другим монетама, израчунавајући исте на бази 1 долар равно 5.18 златних франака и државног обрачунског курса претходног месеца за који се принадлежности исплаћују.

Ако би и у колико и због овога начина обрачунавања била недовољна буџетом предвиђена сума за личне принадлежности особља у иностранству, иста би се имала исплатити из резервних буџетских кредита.

Г/1. Министарство унутрашњих послова

§ 29a (нов)

Овлашћује се Министар унутрашњих послова, да може према потреби вирманом повећавати све личне и материјалне расходе свог буџета из партије за увођење у живот Закона о унутрашњој управи, Закона о банској управи и Закона о полицијским извршним службеницима.

§ 29б (нов)

1) Окружни инспектори могу се изузетно од одредбе §-а 98 Закона о чиновницима од 31-III-1931 год. постављати и на друга звања ресора Министарства унутрашњих послова, за које испуњавају законом прописане услове, задржавајући групе у којима су се затекли.

2) Став 2 § 19 Закона о државним полицијским извршним службеницима мења се и гласи:

„За поднадзорнике полицијске страже и полицијских агената могу се поставити и полицијски стражари, односно агенти, без школске квалификације прописане Законом о чиновницима, ако имају најмање 10 година беспрекорне полицијско-извршне службе, ако су у тој служби за последње три године добили оцену „одличан“ и ако су са успехом свршили поднадзорнички течај централне полицијске школе за државне полицијске извршне службенике.

У овај десетогодишњи рок рачуна се и служба у жандармерији“.

Д. Министарство војске и морнарице

§ 32

У тач. 2 иза речи „Обилићево“ додаје се „Војно-технички завод“.

Додаје се нова тачка, која гласи:

3) да стави на расположење Министру војске и морнарице суму од 847.800.— динара, примљених од Управе државних монопола за продате војно-државне зграде и земљишта у Травнику, с тим да Министар војске и морнарице ову суму употреби за подизање и оправке војно-државних зграда у Травнику.

§ 33a н(ов)

Одобрава се решење Министарског савета В.К.Бр. 608 од 16 септембра 1932 којим је овлашћен Министар војске и морнарице да аероклубу „Наша крила“ за стварање основног летећег парка стави на расположење потребе наведене у поменутом решењу.

§ 366 (нов)

Изузетно од чл. 2 Закона о добровољцима, примаће се молбе добровољаца и усташа по питању признања добровољачких својстава још за шест месеци, рачунајући од 1-ог априла 1933 године.

Б. Министарство грађевина

§ 34

У првом реду бришу се речи: „и банови“, а речи: „да могу“ замењују се са речју: „може“.

У седмом реду, место речи: „могу је банови“, ставити речи „може је министар“.

§ 35

У петом реду брише се реч: „Претседника“.

Е. Министарство саобраћаја

§ 37

Тачка 1 мења се и гласи:

1) да из прихода Министарства саобраћаја, по споразумима који су били закључени у буџетској години 1932/33 о извршењу постојећих уговора, плаћа субвенције паробродарским предузећима за организацију и вршење редовног саобраћаја и превоза поште морем.

Додају се нове тачке, које гласе:

1а) да из прихода којима располаже, може исплаћивати све издатке за радове на експропријацији земљишта на удвајању колосека Велика Плана—Лапово.

5а) да може регулисане службенике Дирекције речне пловидбе Краљевине Југославије превести на Закон о државном саобраћајном особљу, признајући им у године државне службе све године, које им је признала Дирекција речне пловидбе на основу уредбе о организацији државне речне пловидбе. Према броју тих година одредиће се тим службеницима звање и плата.

5б) да може аналого одредби чл. 6 закона о враћању, наплати и сторнирању возарине и осталих пристојби на државним железницама, одобравати сторнирање контролних примедба из времена од 1918 до 1 августа 1929, у колико контрола прихода утврди да су контролне примедбе неправилно издате, или су приликом наплате погрешно књижене, или су издате сувише касно, те се нису могле наплатити нити од странака нити од рачунополагача, или се услед губитка транспортних и осталих докумената не може доказати материјална одговорност задужених лица.

5в) да у сагласности са Министром социјалне политике и народног здравља донесе уредбу са законском снагом, а која би заменила наредбу Министарства саобраћаја о осигурању државног саобраћајног особља за случај болести и несреће од 30 маја 1922 год. М.С.Бр. 16276/22.

У тач. 7 иза речи: „огрев“, додаје се реч: „воду“.

Додају се нове тачке, које гласе:

10а) да наредбом пропише убирање одређене годишње пристојбе од оних морских бродова и лађа, који не плаћају лучке пристојбе по Закону о лучким пристојбама од 30 марта 1922 год.

Приход од тих пристојба употребиће се за отварање и издржавање морнарских школа на Јадрану.

Министар саобраћаја донеће посебну уредбу о организацији школе.

(2) да у сагласности Министарског савета може прописати уредбу о железничкој мрежи у Краљевини Југославији.

12а) да по сагласности са Министарским саветом и финансијским одборима Народног представништва пропише уредбе са законском снагом о организацији установа и привредних предузећа у ресору Министарства саобраћаја, без обзира на постојеће законске прописе који се односе на њихову организацију.

13) да остатак ликвидационе масе бив. апровизија држ. железница — Суботица, зване „Комисија за добро дело“, у износу од 38.552.19 динара може уступити удружењу

Југословенских националних железничара и бродара у сврху подизања железничарског ђачког дома у Новом Саду.

14) § 7 Закона о лучким пристојбама од 30 марта 1922 мења се и гласи:

„Домаћи пароброди, који су на темељу њиховог уписног листа овлашћени на пловидбу по Јадранском Мору према западу до Рта Св. Марије од Леуке, а према истоку до Рта Катаколо, укључиво луку Катаколо, Јонска острва, те заливе Патрашки, Коринтски са каналом и Атински до црте која спаја ртове Колона и Скили, као и у ове воде сливајућих се река, — могу бити за текућу календарску годину ослобођени од лучких пристојба установљених у § 6 ако плате за сваку нето тону износ од 40 динара“.

У вези са овим мења се § 6 Закона о упису поморско-трговачких бродова и лађа од 30 марта 1922 и гласи:

„Мала обална пловидба обухвата Јадранско Море, и то према западу до Рта Св. Марије од Леуке, а према истоку до Рта Катаколо, укључивши луку Катаколо, Јонске отоке те заливе Патрашки, Коринтски са каналом и Атински до црте која спаја ртове Колона и Скили, напоскон и реке које се у те воде изливају.“

15) У §-у 8 Закона о лучким пристојбама од 30 марта 1922 године додати нов став, који гласи:

„Исто тако путнички бродови од преко 10.000 нето тона без обзира на заставу иако није случај из § 10 овога закона, ако на својим редовним преко-океанским путовањима, пристају у југословенске луке, могу бити за текућу календарску годину ослобођени од лучких пристојба установљених у § 6 овога закона, ако плате за сваку нето тону износ од 15.— динара.“

16) Чл. 35 став 3 тачке 3 Закона о Поштанско-штедном, чековном и вирманском промету мења се и гласи:

„1% за награду удружења поштанско-телеграфско-телефонских службеника и удружења поштанско-штедионичких службеника, која се награда има употребити искључиво на здравствене циљеве. Удружење поштанско-телеграфско-телефонских службеника добива од ове своте $\frac{1}{5}$, а удружење поштанско-штедионичких службеника $\frac{1}{5}$. Ово важи и за поделу чисте добити из 1932 године.“

17) да одобри управи државних жељезница, да жељезнички материјал у износу од шв. фр. 2,083,048.— који се има набавити из Пољске на рачун компензација за дуван, резервише потребан кредит за обрачун режијске цене дувану, из редовних кредита по буџету за 1933/34 годину, а да за остатак вредности материјала изврши књиговодственим путем обрачун са Министарством финансија на тај начин што се ова разлика у расходима има показати у завршном рачуну посебно као расход по овом овлашћењу.

§ 37а (нов)

1) Изузетно од одредаба чл. 6 закона о жељезничкој имовини у експлоатацији Министарства саобраћаја одобрава се, да се утрошак материјала, у колико буџетом одобрени кредити за редовно одржавање саобраћаја и одржавање вредности жељезничке имовине у 1932/33 години нису били довољни, може расходовати на терет кредита одобрених фонду за обнову сталне имовине државних жељезница.

2) Члан 6 закона о жељезничкој имовини у експлоатацији Министарства саобраћаја мења се и гласи:

„Набавке потрошног материјала за редовно одржавање саобраћаја вршиће се у границама за то одобрених буџетских кредита и књижити на терет рачуна расхода по буџету.“

Набавке потрошног материјала за обнову инвестиционих објеката, возних објеката и постројења и инвентарских предмета вршиће се у границама расположивих кредита из фонда за обнову сталне главнице и књижити на терет рачуна овог фонда.

Овлашћује се Министар саобраћаја да може донети уредбу о изменама и допунама одредаба закона о жељезничкој имовини као и у смислу измењеног члана 6“.

3) На основу §§ 1, 4, 5 и 6 закона којим се мењају закон о уређењу Врховне државне управе и закон о устројству Министарства грађевина и његове спољне службе од 8 децембра 1930, а према коме су послови пројектовања и грађења државних жељезница, као и надзор над грађењем самоуправних и приватних жељезница, поново враћени у ресор Министарства саобраћаја одељење са називом: Одељење за грађење жељезница Министарства са-

браћаја са важношћу од 8 децембра 1930. За особље овог одељења важи у свему закон о државном саобраћајном особљу.

4) Уговори о грађењу пруга Пожаревац—Кучево, Велес—Прилеп, Бихаћ—Книн и Приштина—Пећ, закључени по одобрењу Претседника Министарског савета П.М.С.Бр. 2248 од 20 јуна 1931, П.М.С.Бр. 3758 од 22 октобра 1931 и решењу Мин. савета ГЖБр. 9705 од 23 септембра 1932 године примају се као пуноважни.

Ж. Министарство пољопривреде

§ 38

Тач. 3 мења се и гласи:

„3) да може исплаћивати ветеринарима бактериолозима у државним бактериолошким заводима и бактериолозима при ветеринарској експерименталној станици специјалне додатке у износима који ће одобрити Министарски савет.“

§ 39

Додаје се тач. 3 (нова), која гласи:

3) Ослобађају се од повраћаја безкаматне позајмице добивене од државе преко Савеза аграрних заједница за подизање кућа, куповање живог и мртвог инвентара и осталих пољопривредних потреба сви они исељеници који су добили земљу по закону о насељавању јужних крајева а који су пострадали од земљотреса у марту 1931.

Ово ослобођење одобраваће Министар пољопривреде у споразуму са Министром финансија према висини оштећења.

Додаје се тач. 4 (нова) која гласи:

4) Одобрава се оснивање Ветеринарске експерименталне станице у Зегребу за испитивање и изналажење средстава у циљу спречавања и угушивања сточних зараза и за производњу линфе противу овчијих богиња, те се одобрава да ова станица врши продају произведених својих препарата и да, од продаје, примљене суме употребљује за своје издржавање.

Додаје се тач. 5 (нова), која гласи:

5) Овлашћује се Министар финансија, да може на предлог Министра пољопривреде исплатити Централном одбору водних задруга у Новом Саду аконтацију до суме од 5,600.000 динара на име неизмиреног заостатка водних доприноса из године 1932 за земље узете под удар аграрне реформе.

§ 39а (нов)

По разрезу надлежних средских начелстава по чл. 2 став 2 правилника о приходима и расходима по струци аграрне реформе Бр. 10.145/25 од 7 марта 1925 године, наплаћене водоплавне доприносе у 1932 години од интересаната аграрне реформе, који имају додељене површине на подручју оне водне задруге, која је члан Централног одбора водних задруга у Новом Саду, исплаћиваће пореске управе Централном одбору водних задруга у Новом Саду.

Наплату и надзор над наплатом водних доприноса као и свих осталих прихода аграрне реформе од интересаната аграрне реформе, вршиће органи који врше наплату и надзор над наплатом порезе по Уредби о осигурању, принудној наплати и ненаплативости порезе Бр. 148000 издатој на основу овлашћења чл. 159 закона о непосредним порезима.

Уплаћени водоплавни доприноси у државну касу по интересентима аграрне реформе, за додељена им земљишта на водоплавном подручју ових водних задруга које нису чланови Централног одбора водних задруга у Новом Саду, као и на подручју хидротехничких одељака, имају пореске управе исплаћивати непосредно овим водним задругама и хидротехничким одељцима као што се исплаћују водоплавни доприноси убрани од власника земљишта дотичног водоплавног подручја по закону о водном праву (зак. чл. XXIII 1885).

О исплаћеним сумама горњим установама, подвашаће Дунавска финансијска дирекција у Новом Саду тромесечно измештаје Министарству пољопривреде.

§ 39б (нов)

Прима се решење Мин. савета Бр. 11006/VI од 16 априла 1932, којим се уступају Врх. повереништву аграр. реформе у Скопљу нераспродате пољопривредне справе примљене

на рачун репарација из Немачке, ради бесплатне поделе насељеницима и осталим пољопривредницима.

§ 39в (нов)

§ 3 закона о ликвидацији аграрних односа на подручју раније покрајине Далмације има се разумети тако, да је свака земља давана на трајно обрађивање и уживање, ако је најмање 30 година, рачунајући од дана ступања на снагу закона о ликвидацији аграрних односа на подручју раније покрајине Далмације унатраг, давана било на обрађивање и уживање, било то и краткорочним уговорима, без обзира да ли су бивши власници уговоре обнављали или склапали са истим или изравно са другим обрађивачима, па се последњем држаоцу има урачунати и време не само његовог правног, него и време његовог фактичног предника (пређашњег обрађивача).

§ 39г (нов)

1) Стављају се ван снаге одредбе тач. 1 § 46 и тач. 1 § 47 Закона о унапређивању, пољопривреде од 6 септембра 1929 год. с тим, да у целости важе одредбе чл. 14 Закона о сузбијању и угушивању сточних зараза од 14 јуна 1928 год., према којима сви приходи од марвених путница улазе у општинске ветеринарске закладе.

2) Признаје се законска важност Уредбе о саображењу Закона о пољопривредном кредиту од 12 јуна 1925 године Закону о Привилегованој аграрној банци од 16 априла 1929 године са изменама и допунама од 25 фебруара 1930 године и 27 марта и 5 децембра 1931 године и Закону о називу и подели Краљевине на управна подручја од 3 октобра 1929 године и Правилника о употреби фонда за помагање задругарства и снижавање каматне стопе који се налази код Привилеговане аграрне банке бр. 77762/V од 21 децембра 1932 године, а који су штампани у „Службеним новинама“ бр. 19 — VI од 26 јануара 1933 године.

§ 39д (нов)

1) Одредба § 47 Закона о насељавању нових јужних крајева од 11 јуна 1931 остаје и даље у важности.

2) Набавке и погодбе радова за извођење колонизације, као и за потребе насељеника у циљу успешног насељавања јужних крајева из кредита одобрених буџетом или из колониционог фонда до 100.000.— динара, одобраваће врховни повереник аграрне реформе у Скопљу.

Ж/1. Министарство трговине и индустрије

§ 40а (нов)

Овлашћује се Министар трговине и индустрије:

1) да на рачун кредита, предвиђених буџетом на личне расходе за стално особље код средње техничких и мушких занатских школа, може постављати стручно наставничко хонорарно особље, с тим, да се број и врста предвиђених звања, као и износ одговарајућих буџетских припадљности и кредита овим постављењима не прекорачи.

2) да по указаној потреби, у свима средњим и нижим школама, може постављати предметне хонорарне наставнике, било са сталним хонораром или од одржаног часа, и то само до висине буџетом одобрених кредита на награде ових.

Постављења овог хонорарног особља врши код средњих стручних школа Министар, а у нижим мушким занатским школама врши Бан, у границама буџетских кредита предвиђених за ове школе.

3) да из кредита, предвиђених буџетом на терет награде екстерним наставницима у ресору Министарства трговине и индустрије може исплаћивати хонораре од часа хонорарним наставницима само до висине одобрених кредита на ове награде.

4) да може приходе, који му припадају по одредбама § 26 закона о установљењу и уређењу Државне класне лутрије за потпомагање народне привреде, употребити, сем на унапређење заната и мале кућне индустрије, такође и за циљеве унапређења извоза и економске пропаганде у иностранству.

Додаје се нова тачка 5) која гласи:

5) да може уредбом извршити исправке штампарских и редакционих грешака закона

о радњама од 5 новембра 1931, с тим, да накнадно поднесе ову уредбу Народном претставништву на одобрење, као и да Уредбом може обнародовати и пречишћени текст Закона о радњама.

§ 406 (нов)

1) Удружења предвиђена у ст. 2 § 356 и у ст. 1 и 2 § 391 закона о радњама могу се по правилу оснивати за подручје трговинске, индустријске и занатске коморе. Ако се укаже потреба може Министар трговине и индустрије по саслушању надлежних трговинских и индустријских и занатских комора одобрити да се поменута удружења могу основати и за подручје више комора. Ако коморско подручје обухвата више бановина или делове више бановина може Министар трговине и индустрије по саслушању надлежних комора одобрити оснивање посебног удружења и за сваку бановину односно за део бановине или више делова бановина.

Министар трговине и индустрије може по саслушању комора одобрити да се једно удружење поменуто у § 356 (2) закона о радњама у смислу предњег наређења оснује за сва предузећа исте струке без обзира, да ли иста имају карактер индустријске или занатске радње.

2) Одредбе тач. 3 § 420 и § 438 Закона о радњама од 5 новембра 1931 престају важити од дана ступања на снагу овога Закона, а враћа се у живот закон о општинској мерини (кантарини) од 31 јануара 1896 с тим, да има важити на целој територији Краљевине.

До сада наплаћене општинске мерење примају се на знање и одобравају.

3) Одредбе тач. 1 и 8 § 420 Закона о радњама престају важити од дана ступања на снагу овога закона, а враћа се у живот закон о сеоским дућанима од 25 октобра 1870 са изменама и допунама од 20 фебруара 1891 и уредба о касапницама од 8 априла 1839, у колико се односи на издавање касапница у аренду.

4) У закону о промету филмова од 5 децембра 1931 чине се ове измене и допуне:

а) §§ 7 и 8 укидају се.

б) Први став § 9 мења се и гласи:

„Кинематографи су дужни да код сваке претставе прикажу и по један или више филмова културне садржине. Кинематографи су дужни да у својим редовним програмима прикажу и филмове домаће израде, и то најмање 5% од дужине тих програма приказаних свака 3 месеца. Код кинематографа са свакодневним претставама, који мењају своје програме мање од шест пута у месецу Министар трговине и индустрије може да повиси тај проценат домаћих филмова до 10% у колико буде довољно домаће продукције“

в) У § 10 у место износа: „5.000.— до 20.000.—“ долази износ: „50.— до 6.000.—“.

3. Министарство шума и рудника

§ 41 допуњује се

У четвртном реду после речи „рударска“ додати: „и шумско индустријска предузећа, као и за властиту режију, коју су дужни вратити на крају рачунске године.“

§ 42

Додају се нове тачке које гласе:

„2а) да до доношења специјалног закона о уређењу државних шума оптерећених службеностима, који је предвиђен у § 184 закона о шумама, издаје бесплатно из државних шума неопходно потребно дрво за грађу и огрев личким и далматинским насељеницима — земљорадницима на исти начин, као и осталим сервитутним овлаштеницима.

2б) да може до доношења специјалног закона, добровољцима, инвалидима и безкућницима као и раније подељивати и давати у закуп државно шумско земљиште у границама Правилника о спровођењу унутарње колонизације, одобреног решењем Министарског савета од 8 децембра 1924 године Бр. 53556.

Сво дрво које би се налазило на подељеним честицама има се платити по шумском ценовнику.

У тач. 5) под а) после речи: „судским путем“ ставити тачку, а остали текст брисати.

У тач. 8) под в) други и трећи став бришу се.

13) да може sukcesивно на терет текућих шумских и рударских прихода за 1933/34

год. наређивати преко надлежних каса исплату општинских приреза и осталих самоуправних дажбина разрезаних од стране општинских судова на државне неспорне шуме и руднике за буџетску 1931|32, 1932|33 и 1933|34 год. укупно динара 30,000.000. —

14) да по сагласности Министарског савета може с обзиром на Уредбу о поступку посредовања и садање привредне прилике допунити и изменити Правилник за продају производа државних рударских предузећа Р. Бр. 10201|28 од 15 октобра 1928, с тим, да се овим Правилником не могу снижавати потраживања државе без одобрења министровог и сагласности Министарског савета.

15) да изузетно од прописа закона о ограничавању државних шума од 27 марта 1930 год. одреди информативне комисије од једног вишег шумарског чиновника и надлежног средског шумарског референта односно вршиоца дужности који ће обићи све оне срезове где још није извршено ограничавање државних шума и предложити, који се шумски комплекси имају ограничавати за државу по прописима закона о ограничавању државних шума од 27 марта 1930 год., а који се без даљег имају привремено оставити на име економске потребе заинтересованима.

Трошкови ових информативних комисија падају на терет суме од 3,000.000. — динара одобрене на ограничавање државних шума у тач. 10 овога §-а.

Одлуке у овом погледу доносиће на образложени предлог информативне комисије Министар шума и рудника по одобрењу Министарског савета.

Поједини интересенти на овакво остављене комплексе, у колико се буду појавили спорови, расправиће своја потраживања редовним законским путем.

16) да може сопственицима, којима је признато право својине на имања у границама државних шума по чл. 24, 25 и 26 закона о ограничавању државних шума од 1922, по своједобно издајим им уверењима од стране Министарства шума и рудника и решењима Министарског савета, а који се нису убаштинили у законском року по чл. 32 Закона о ограничавању државних шума од 27 марта 1930 год. продужити рок убаштињења још за једну годину дана од дана ступања на снагу овога закона с тим, да се за то време, на основу поднетих напред поменутих уверења и решења, убаштине, као и онима којима је у границама ограничених државних шума, а по државним тапијама, потврђеним код надлежних судова признато право својине на земљишта, а која су до сада то право изгубила због пропуштених рокова по закону о шумама и закону о ограничавању државних шума, или су на ова земљишта била убаштињења, па су им бацтинке за време рата пропале.

16 а) да може лицима, чија је кућа и зиратна земља остала после ограничења у државној шуми, продужити рок за убаштињење за једну годину дана, рачунајући од дана ступања на снагу овог закона.

Сопственици могу доказивати право својине код редовног суда свима доказним средствима, предвиђеним у грађанском судском поступку.

Допуштени су као доказ и сведоци, без обзира на вредност имовине.

17) да из редовних буџетских прихода може исплатити разлику личних принадлежности по тексту партије 1 позиције 4, и партије 2 буџета за 1932|33 годину, у укупном износу од динара 1,564.195.91. —

§ 42 а (нов)

За снабдевање малих домаћих пилања, које немају свог резервационог подручја, а чији годишњи капацитет прераде не прелази 300 куб. метара дрвета у облом, може Министар шума и рудника продати дрво из државне шуме до износа годишњег капацитета по наплати таксе прописане у важећем ценовнику шумских производа.

§ 43

У првом реду првог става испред речи: „казне“ ставити: „1)“ а у тексту место бројева: „1), 2), 3) и 4)“ ставити: „а), б), в) и г)“.

Додају се следеће нове тачке:

„2) регални данак односно рударска пристојба за повластице, рудна поља, рудне мере и међупросторе издане на основу важећих рударских закона у Краљевини износиће у будуће за сваки хектар годишње 2.50 динара.

3) рударска пристојба за површинске мере износи за сваки хектар годишње диј. 1.50. —

4) тарифски бројеви 289, 295 и 298 закона о таксама мењају се и гласе:

- 1) *Тар. Бр. 289.* — За право простог истраживања руда и копова, као и за свако понављање истог права, за сваку општину 300. — динара.
- 2) *Тар. Бр. 295.* — За поновно задобијање права простог истраживања по § 36. рударског закона за сваку општину 500. — динара.
- 3) *Тар. Бр. 298.* — За пренос права добивене повластице:
  - а) потпун . . . . . 10.000. — динара.
  - б) делимичан . . . . . 5.000. — динара
 За лигните остаје стара такса.

5) На подручјима првостепених рударских власти у Загребу, Љубљани, Сарајеву и Сплиту наплаћују се следеће таксе:

- 1) за равну дозволу, као и за свако продужење равне дозволе, за сваки срез . . . . . Дин. 40. —
- 2) за дозволу сваког заштитног поља, саморова (протоследа) . . . . . Дин. 20. —
- 3) за поднесак за рудна поља, рудне мере и површинске мере, међу пр: сторе и концесије . . . . . Дин. 100.—
- 4) за уступање (пренос) заштитног поља, саморова (протоследа):
  - а) потпуно . . . . . Дин. 50.—
  - б) делимично . . . . . Дин. 30.—
- 6) За дозволу да се може располагати са рудом добијеном од истражних радова наплаћивање се у целој држави такса од . . . . . Дин. 100.—

§ 43а (нов)

Ослобађају се сопственици угљених рудника од наплате најамнине, оштете у материјалу и свију других трошкова за коришћене сонде за дубинско бушење, својине Одељења за рударство Министарства шума и рудника, које су угљено рударска предузећа користила у циљу истраживања рудокопа до закључно 1930, а за која је потраживања рударска дирекција Министарства шума и рудника преко државних правозаступника подигла тужбе.

Наплате се неће вршити и у случају да су по тим тужбама уследиле и судске пресуде надлежних државних судова, с тим, да не може бити повраћаја из државне касе за већ уплаћене суме.

§ 43б (нов)

Све борове културе у срезу Босиљградском, у укупној површини, око 69 хектара, које су биле ограничене од суда за ограничење државних шума у девет комплекса као државне, имају се вратити у посед пређашњим сопственицима — уживаоцима, како приватним лицима, тако и селима и општинама.

И. Министарство социјалне политике и народног здравља

§ 44

Додају се нове следеће тачке:

12) да у споразуму са Министарством просвете, пољопривреде и трговине и индустрије пропише правилник о уређењу, васпитном пословању и издржавању Дома слепих Краља Александра I у Земуну.

12а) да изда преишћен текст Пензионог закона за намештенике од 1906 са свима односима изменама и допунама, који важи на територији Дравске, Приморске и једног дела Зетске бановине односно бивших покрајина Словеначке и Далмације, с тим да текст закона може стилистички и језично исправити.

13) да у вези одредаба закона о грађењу и проширењу здравствених установа, може под истим условима из средстава фондова којима располаже, позајмити и угрошити још до динара 4.000.000.— за довршење и уређење нове зграде Министарство социјалне политике и народног здравља.

14) да из Санитетског фонда може утрошити суму до динара 500.000.— за довршење новог хируршко-гинеколошког павиљона Државне болнице у Скопљу.

15) да може личне издатке инвалидских судова и Вишег инвалидског суда за бу-

цетску 1932/33 годину исплатити из прихода Народног инвалидског фонда до суме од 1,000.000.— динара.

16) да може по одобрењу Министарског савета одредити принадлежности државних чиновника исељеничке службе у иностранству. Исплата ових принадлежности преко кредита одобрених у државном буџету пада на терет исељеничког фонда.

До 31 марта 1933 године остају у важности и одобравају се ранији додаци особља исељеничке службе, како у иностранству тако и у земљи на терет исељеничког фонда а у износу редуцираном за 10%, како је било одобрено по решењу Министарског савета Бр. 41846 од 29 јула 1930.

§ 45

После тачке 3 додаје се тачка 3а, која гласи:

3а) Одобрава се решење Министарског савета К Бр. 749 од 7 јула 1932., те се овлашћује Министар финансија, да може почев од 1 априла 1933 на име отулате износа од динара 6,000.000.— који је по споменутом решењу Министарског савета издан Државном одбору за помоћ и обнову од поплаве пострадалих крајева у 1932. уноси у буџет годишње по динара 600.000.— а до потпуног намирења издане своте заједно са 5% интереса Исељеничком фонду.

После тачке 4 уметнути следеће нове тачке:

4а) Као болничка служба по § 20 Закона о болницама има се сматрати и клиничка служба.

4б) При обрачунавању и наплати болничких трошкова у јавним болницама у смислу §§ 7 и 8 Закона о болницама као сиромашна лица, која се ослобађају плаћања болничких трошкова, имају се сматрати следећа:

1) За лечење у болницама за душевне болести, порески обвезници са годишњом непосредном порезом до 400.— динара закључно.

2) У осталим јавним болницама и то:

а) порески обвезници са годишњом непосредном порезом, — изузимајући порез на кућу у којој станује, и од ње немају никакав приход до 200.— дин. закључно.

б) удова са више од троје малолетне деце и старешине задруга са више од троје малолетних чељади са годишњом непосредном порезом до 400.— динара закључно.

Овом повластицом не могу се користити она лица која плаћају на име непосредног пореза до 200.— односно 400.— динара годишње, а имају другу какву имовину или приход, на који се лично задужују порезом као на пр. хартије од вредности, новац дат новчаним заводима на приплод, командитно уложен новац у какву радњу или предузеће, акционарски капитал, концесију о ослобођењу плаћања пореза и слично.

Од плаћања болничких трошкова ослобађају се без обзира на порезе и сва лица, за која се утврди, да би плаћање болничког трошка угрозило привредну егзистенцију њихову или њихове породице.

Додаје се нова тачка 9, која гласи:

9) Ослобађа се задруга „Југословенски просветни филм у Београду“ обавезе да поврати зајам од 250.000.— динара који јој је решењем Министра социјалне политике и народног здравља Ст.Бр. 38338 од 11 августа 1931 године додељен из сретстава Исељеничког фонда на име помоћи за снимање и приказивање филмова о нашој земљи у иностранству.

§ 45а (нов)

1) Одобрава се начелно решење, којим је одређено експрописивање имања у сврху подизања новог насеља Сремске Раче. По пристанку петроварадинске имовне општине и власника експрописаних земљишта, може се накнада за експрописана земљишта дати у шумском земљишту поменуте имовне општине.

2) Власници новоподигнутих кућа окућница у новом насељу Сремска Рача ослобађају се свих државних и самоуправних такса за уписивање у земљишне књиге сврга права сопствености на додељене им куће и окућнице.

3) На подручју старог насеља Сремска Рача забрањује се стално настањивање или подизање нових зграда за становање све докле, док се то подручје не обезбеди од поплаве.

4) Грађани насеља, поплавлених у 1932 којима је држава подигла куће о своје трошку, с тим да они држави надокнаде учињени издатак за подизање куће путем одређених годишњих отплата, неће моћи своје куће задужити ни отсвојити, док не исплате држави учињене издатке. Та се забрана отуђења има забележити у земљишне књиге по тражењу надлежног среског начелства.

5) Ко поступи противно одредби тачке 3 овог § а казниће се новчано од 10 до 500.— динара, а за случај неисплате новчане казне у остављеном року, затвором од 1 до 10 дана. Казну ову изриче срески начелник.

§ 45б (нов)

Инвалидима, који су по инвалидском закону од 4 јула 1929 распоређени у 1 групи инвалида, а пензија им је одређена према припадностима по закону о чиновницима од 31 јула 1923, Закону о државном саобраћајном особљу од 28 октобра 1923 и Закону о устројству војске и морнарице од 9 августа 1923 припадају почев од 1 априла 1933 потпуне припадности положаја са кога су пензионисани, а које су припадности према поменутиим законима улазиле у основ за одређивање пензије.

Ј. Министарство физичког васпитања народа

§ 46а (нов)

У § 10 закона о оснивању Сокола Краљевине Југославије од 5 децембра 1929 додају се нови ставови, који гласе:

„При приману у државну службу имају првенство чланови соколских организација“.

„У државним и бановинским предузећима приману се на рад првенствено чланови сеоских соколских чета и соколских друштава“.

„Сеоским соколским четама признаје се карактер привредних организација, те се овлашћује Министар пољопривреде, да уз сагласност Министарског савета може овима додељивати извесне помоћи из средстава државне пољопривреде закладе, у смислу закона о унапређивању пољопривреде од 6 септембра 1929“.

III РАЗДЕО — ОСТАЛЕ ОДРЕДБЕ

§ 48

Додају се нове тачке, које гласе:

4) Припадности исплаћене по одлукама о службеним односима, које су поништене пресудама Државног савета, наплатиће се од службеника на кога се поништена одлука односи. Чиновници, који су овакве одлуке спремали и поднели на одобрење надлежном Министру или за то овлашћеном органу, одговарају за накнаду штете пред Главном контролом, ако за донешење таквих одлука недостају основни и јасно предвиђени законски услови и ако наступи немогућност наплате од службеника, на кога се поништена одлука односи, Одлука Главне контроле постаје извршна кад је у случају жалбе одбори Касациони суд. Рок жалбе је 15 дана.

5) Министри могу постављати и премештати службенике своје струке, у границама укупног броја и укупног кредита одобреног на личне расходе тих службеника по буџету, без обзира на њихово бројно стање и висину кредита одобрених истим буџетом у Министарству и појединим банским управама или финансијским дирекцијама и њиховим подручним установама или осталим установама.

§ 51

У тач. 2 став 1 после речи: „предузећа“, додати: „У звањима која не повлаче право на пензију“.

У тач. 2 под в) место цифре „4.499.— динара“ ставити: „4.999. динара.“

На крају додају се нове тачке, које гласе:

5) Одредбама овог параграфа не дира се у прописе уредбе о додацима на скупшћу државних пензионера.

6) Претседници и начелници општина, ако и уживају какву награду за рад у Општини,

изузимају се од наређења овога параграфа, те, ако су државни пензионери, примају своју пензију у потпуности.

§ 53

Тач. 2 мења се и гласи:

2) Члановима комисије за полагање државних стручних испита и виших државних стручних испита где ови постоје, не припада награда ни од државе ни од кандидата. Сви прописи појединих закона уредаба и правилника, који су са овим у супротности стављају се ван снаге.

У тач. 3 у другом реду после речи: „се“ додају се речи: „без одобрења опште седнице Главне контроле.“

§ 55

После тач. 3 додају се следеће нове тачке:

4) у § 24 Закона о продужењу важности одредаба досадашњих финансијских закона и закона о буџетским дванаестинама од 31 јула 1929 после речи; „пензије и иввалидске потпоре“ додати: „као и у разделу — „државних дугова“.

У § 33 истог Закона у седмом реду место речи: „до 1928/29 године закључно“ ставити: „до 1931/32 године закључно“.

У § 40 истог Закона, у трећем реду, место речи: „до 31 марта 1929 године“ ставити „до 31 марта 1932 године.“

У дванаестом реду бришу се речи: „за 1928/29 год“

После става 3 § 64 истог закона додају се нови ставови који гласе:

До доношења закона о самоуправним финансијама одобрење Министра финансија за међује законско овлашћење уколико се такво законско овлашћење за увођење нових или померање старих општинских намета и дажбина, по постојећим законима захтева.

Признају се и одобрљају одлуке, које је Министар финансија на основи става 11 овог §-а до сада донео.

5) У тачци 5 става 1 § 153 Закона о чиновницима и тачки 5 став 1 § 159 Закона о државном саобраћајном особљу на крају место тачке ставља се запета и додају се речи: „а ако постану неспособни за привређивање што се има утврдити комисијски аналогно пропису §-а 83 издаваће им се породична пензија, док ова неспособност траје, но под условом, да је неспособност наступила до навршене 23 године живота и да немају сопствених средстава за издржавање.“

Став 2 § 153 Закона о чиновницима и став 2 § 159 Закона о државном саобраћајном особљу укида се.

6) У § 132 Закона о чиновницима и § 138 Закона о државном саобраћајном особљу додаје се нова пета тачка, која гласи:

„5) Ступањем у самоуправну службу у звања која повлаче право на пензију, док служба траје. У случају, да овакав службеник добије пензију и од самоуправе не може уживати обе пензије, већ има право избора.“

7) Од 1 априла 1933 престаје обавеза осигурања по Закону о осигурању радника свих оних лица која се узимају на рад у служби државе као контрактуални чиновници било по Закону о чиновницима било по одредбама специјалних закона.

Уредба о потпорном фонду помоћног особља у служби државе има се сходно примењивати и на контрактуалне чиновнике поменуће у прегходном ставу.

8) Од дана ступања на снагу овога закона престаје обавеза осигурања по закону о осигурању радника за све општинске службенике и служитеље.

9) У ставу 1 члана 4 Уредбе о потпорном фонду помоћног особља у служби државе додаје се новз, шеста тачка, која гласи:

„6) Дисциплинске новчане казне дневничара, контрактуалних чиновника и хонорарних службеника“.

10) Прописи § 124 Закона о чиновницима и § 131 Закона о државном саобраћајном особљу имају се разумети тако, да се у време одређено овим прописима, рачуна само време проведено у активној државној служби, и то по свом ефективном трајању и да у овим слу

чајевима нема места примени одредаба §-а 123 Закона о чиновницима и §-а 130 Закона о државном саобраћајном особљу, а по којима се започето пола године рачуна као цела

Решења о пензијама, којима је признат за пензију већи проценат од положајног додатка услед погрешне примене закона, подвргнуће се ревизији са повратном снагом.

11) Члан 11 решења Министарскога савета ДРБр. 42300 од 17 априла 1924 има се разумети тако, да породични додаток на скупоћу припада изузетно од чл. 9 тач. 2 истог решења само мужу активном државном службенику, чија је жена такође активни државни службеник и то кад су оба супружника са службом у истом месту и кад им је услед тога један од личних додатака на скупоћу смањен на половину. Према томе за време од 1 маја 1924 до 1 јула 1931 муж активни државни службеник нема право по чл. 11 решења Министарског савета ДРБр. 42300/24 на породични додаток на скупоћу за жену, која је запослена у служби државе као днешничар, контрактуални чиновник или хонорарни службеник, пошто тада не постоје два лична додатка на скупоћу од којих би се један имао смањити на половину, већ мужу припада потпуни лични додаток на скупоћу, а жени потпуна месечна награда.

По административним споровима окончаним у супротности са предњим тумачењем не могу се доносити никакве одлуке, а суме које су до сада наплаћене имају се вратити државној каси.

12) По решењу Министарског савета ДРБр. 112220 од 6 септембра 1923 могу се узети у поступак само оне молбе, које су поднете до 31 децембра 1931 и то са свима уредним документима на основу којих се може донети решење о исплати. Молбе поднете без уредних докумената сматраће се као да нису ни поднете. Уредност докумената у крајњој инстанцији цени Министар финансија.

13) Одредбе § 2 Закона о укидању, измени и допуни законских прописа који се односе на врховну државну управу од 3 децембра 1931 г, не односе се на узимање у службу контрактуалних чиновника. Према томе остају на снази прописи става 2 § 163 Закона о чиновницима и става 2 § 169 Закона о државном саобраћајном особљу, с тим да се на крају ових прописа додају речи: „у споразуму са Министром финансија“.

14) Одобрзва се банска наредба од 16 октобра 1920 бр. 17329, по којој се уредба о додацима на скупоћу државних службеника, пензионера, пензионерки и њихове сирочади од 29 септембра 1920 ДРБр. 130000, „Службене новине“ од 7 октобра 1920 Бр. 15, није односила на вањско лугарско особље.

15) Последњи став тач. 3 § 11 Финансијског закона за 1932/33 годину има се разумети тако:

а) да се ослобађају плаћања вредности за примљене предмете из плена лица и установе, сем оних побрзаних у тач. 3 § 1 Закона о ликвидацији уступљеног ратног плена, ако целокупно ненаплаћено дуговање једног лица или установе не прелази суму од 5.000 динара;

б) да се дуговање преко 5.000.— динара појединих лица и установа за узети материјал и друго из плена, која законом нису ослобођена плаћања целокупне вредности истих, отпишу и без вођења судског спора, ако се уверењима општинских власти утврди немаштина дужника.

16) Решења Министарства финансија Бр. 147840/II од 10 децембра 1932 и Бр. 4438/II, од 16 јануара 1933 о допунама Правилника о регулисању промета девизама и валутама од 7 октобра 1931 године има обавезну снагу од дана обнародовања у „Службеним новинама“.

17) У ставу 5 § 91 Закона о чиновницима од 31 марта 1931 и ставу 5 § 92 Закона о државном саобраћајном особљу од 22 јуна 1931, на крају, додаје се нова тачка, која гласи:

„Податке о раду у Соколу Крзљевине Југославије“.

18) У члану 21 ставу 3 закона о Државном савету и Управним судовима брише се последња реченица, а место ње додаје се нов став 4 који гласи:

„Ако је повређен закон у корист појединаца Указом, Министарским решењем, решењем Бана, решењем Команданта жандармерије, или одлуком које друге власти о службеним односима државних службеника, контрактуалних чиновника и днешничара грађанског и војног реда као и државних саобраћајних установа, онда се у име државе јавља као тужилац код Државног савета Главна контрола“.

19) Одредбе § а 98 закона о чиновницима од 31 марта 1931 не важе за среске начелнике. Овај изузетак односи се и на раније случајеве постављења среских начелника на

које друго звање, у колико поједини случајеви нису већ расправљени пресудама Државног савета.

20) У §-у 346 закона о чиновницима под „VIII група“ прва реченица мења се и гласи: „Пристав Министарстава, банске управе, окружног инспектората и средског начелства (§ 45 ст.3)“.

21) Породицама умрлих чланова Фонда војних музиканата, којима се исплаћује помоћ по тач. 4 § 14 Финансијског закона за 1931-32 годину припада почев од 1 априла 1931 лични додатак на скупоћу по чл. 2 таб. III уредбе о додацима на скупоћу државних пензионера Бр 11330 I од 14 марта 1932 са доцнијим изменама и допунама.

Све остале одредбе ове уредбе имају се сходно примењивати и на породице о којима је реч у предходном ставу.

22) Лекарима, који се на дан ступања овога закона на снагу затекну у државној или самоуправној служби време које су провели на војној дужности као лекари, студенти, у заробљеништву, интернацији, као волонтери санитетских установа у земљи или на страни у ратовима од 1912 до 1920 закључно, признаје се у време ефективне државне службе по § 113 и § 116 закона о чиновницима — за напредовање и пензију — с тим, да се на основу овако признатог времена, изузетно од §§-а 12 и 13 Закона о чиновницима, распореде и унапреде у одговарајуће групе, рачунајући групну службу у смислу § 49 закона о чиновницима, одбијајући кадровски рок од 14 месеци.

§ 55a (нов)

Сенаторима и народним посланицима, бившим државним чиновницима, ако поново ступе у државну службу, рачуна се за напредовање и пензију све време које су, почињући од 28 новембра 1920 године, провели као сенатори и народни посланици.

При повратку у државну службу за њих не важе одредбе § 62 и § 49 Закона о чиновницима од 31 марта 1931 године.

У случају пензионисања на њих се не односи став 1. § 268 Закона о чиновницима од 31. III. 1931.

§ 55b (нов)

Кредитне установе које, према својим правилима, имају право издавања обвезница (облигација), могу издавати у будуће те обвезнице само ако добију за то потребну дозволу

Дозволу за издавање обвезница даје Министар трговине и индустрије, по претходном споразуму са Министром финансија.

56a (нов)

2) Једини доказ о исплати, по задужењима за разне таксе код Општине града Београда, служе уредне и писмене потврде, овлашћених општинских установа и органа, било да су те дате на књижицама, било на чековним уплатницама, признаницама или новчаним књижама, или по чековним уплатницама снабденим потписима органа пошта. Поштанске штедионице или њених филијала, као и Штедионице и Заложног завода Општине града Београда и њених филијала. При издавању потврде дотични органи дужни су поред потписа ставити и жиг надлештва код кога је наплата извршена.

На горе поменути начин издата уредна потврда о пријему положене суме служи као доказ о исплати оне таксе или дажбине и за оно време на које гласи потврда, те према овоме потврда о плаћеној такси или дажбини за позније време: месеце и годину не може служити полагачу и дужнику као доказ да су тиме подмирени и исплаћени рачуни истих такса, дажбина и т. д. за раније време: месеце и године.

3. Рекламације по задужењима за све врсте такса и дажбина које убира Општина града Београда у колико рокови нису одређени особеним законима, могу се вршити најкасније за месец дана, рачунајући од доставе рачуна или извештаја о задужењу, које је дужнику достављено убележавањем у књижицу, слањем рачуна или опомена непосредно или преко поште. У року од месец дана по достави задужења интересовано лице може тражити исправку задужења, коју је Општина дужна извршити ако је утврђено да је погрешно, у протаном дужнику — жалиоцу се на захтев мора издати формално решење о одбијању извршења исправке по задужењу. То решење дужнику служи као доказ и докуменат који се подноси уз жалбу вишој надлежној власти у законом одређеном року.

Рекламације и жалбе не задржавају наплату.

б) Суд Општине града Београда може изузетно од чл. 97 тач. 11 под „в“ Закона о општинама овластити директора Привредно-финансијског одељења Општине града Београда да може наређивати исплате за све личне издатке по платним списковима и појединим признаницама, као и за материјалне расходе до 10.000 — динара, који се испостављају на основи решења суда или одбора Општине града Београда.

§ 56 (нов)

1. Одобравају се:

а) уговор о зајму закључен са Државном хипотекарном банком за подизање палате Југословенске академије знаности и уметности у Загребу сходно решењу Министарског савета П.Бр. 39286 од 8 октобра 1932 године;

б) исплате извршене на име месечне награде позоришном дневничарском особљу Народног гледалишта у Љубљани из кредита парт. 1 поз. 4 буџета Народног гледалишта у Љубљани за 1931/32 годину, а по решењу Мин. савета П.Бр. 2789 од 26 јануара 1933 године;

в) исплате обавеза из ранијих година Народног позоришта за западне крајеве у Сарајеву и Сплиту одобрене решењем Министра финансија бр. 11130/II од 25 јануара 1933 на основу § 8 тач. 2 Финансијског закона за 1932/33 годину;

г) исплате обавеза из ранијих година Народног позоришта у Осјеку одобрене решењем Министра финансија Бр. 2349/II од 26 јануара 1933 на основу § 8 тачка 2 Финансијског закона за 1932/33 годину.

2) Примају се на знање и одобравају: решења Министарског савета Стр.Пов.Бр. 3/VII од 3 јануара 1933 и Стр.Пов.Бр. 44/II од 13 фебруара 1933 године и решење Министра финансија Бр. 3009/VI од 30 јануара 1933 године о продужењу издавања обвезница лутријске 2 $\frac{1}{2}$ % државне ренте за ратну штету; Указ Министарства правде Бр. 112527 од 3 новембра 1932, о постављењу Управника казненог завода у Пожаревцу; одлука Одбора за молбе и жалбе Народне скупштине Бр. 2171 од 15 априла 1932, с тим, да се у свему по њој поступи; одлука Одбора за молбе и жалбе Народне скупштине Бр. 3867, од 18 октобра 1932; одлука Одбора за молбе и жалбе Народне скупштине Бр. 2495, од 26 априла 1932 и одлука Одбора за молбе и жалбе Народне скупштине Бр. 2496, од 26 априла 1932; одлука Министра финансија Бр. 911/I, од 22 јануара 1930 у вези указа Бр. 2057/II од 15 априла 1930; решење Министра финансија Бр. 10563/I, од 28 фебруара 1930 и решења Министра финансија Бр. 32500 од 28 фебруара 1929 у вези са Бр. 29939/II од 28 фебруара 1930.

Општина града Београда може наузети од државе или од Општине града Београда... (mirrored text)

§ 56 (нов)

Општина града Београда може наузети од државе или од Општине града Београда... (mirrored text)

На основу § 20 за она о пословном реду у Народној скупштини моли се Народна скупштина да изволи решити следеће одредбе:

§ 56а (нов) тач. 1)

1) Изводи из књига по задужењима која су вршена или се буду вршила од стране Општине града Београда преко појединих њених одељења, отсека, одељака и институција, а преко надлежних органа, за све врсте такса и дажбина, потпун су доказ, у случајевима спорова између Општине и оних на која задужења гласе, било да су то приватна лица, или установе и фирме, било државна надлештва и установе, само у том случају ако су задужења вршена на основи прописа, правила, закона или других одредаба уредно донетих и од државних власти признатих и одобрених. Да би се изводи из књига Општине града Београда могли признати као потпун доказ морају бити потписани од надлежних органа и оверени од стране суда, а по специјалном овлашћењу суда довољно је и овера кмета грађаника, или општинског пуномоћника. *Напомиње се, да је на седници од 22-11-1933 од присућних 28 чланова и заменика Финансијског одбора за ову одредбу гласало 14 „за“ а 13 „против“.*

§ 56а (нов) тач. 5)

5) Потраживања Општине града Београда по свима врстама такса и дажбина уредно укњижена и на законима и законским прописима заснована не застаревају уколико то није особеним законима другачије одређено, али се могу отписивати и водити као сумњива потраживања, делимично или у целости, само у случајевима када се утврди уредним путем немогућност наплате и прибаве докази о инсолвентности дужника. Доказе о немогућности наплате и инсолвентности дужника прибавља Судско одељење Општине града Београда и на основи прикупљених доказа издаје уверење, на основи којег се врши отписивање општинског потраживања.

Напомиње се, да је на седници од 22-11-1933 од присућних 30 чланова и заменика Финансијског одбора за ову одредбу гласало је 15 „за“ а 15 „против“.

IV

Финансијски одбор има част замолити Народну скупштину да изволи усвојити овај извештај.

Моли се Народна скупштина да овласти господина Министра финансија, да може изменити редни број партија и позиција у буџету као и редни број параграфа и стагова у Финансијском закону.

За известиоце одређени су г. г. Ото Гавриловић и Др. Анте Кунтарић.

Секретар,
Др. Анте Кунтарић

Претседник,
Др. Нинко Перих

Ч Л А Н О В И:

Др. Сл. Шећеров — одваја се
Ото Гавриловић
Salih Valjić
Др. Светислав Поповић
Др. Филип Лазаревић
Др. Vjekoslav Miletić
Б. Кујунџић
Др. Ђуро Остојић
Милан Добровић
Ник. В. Стајковић
Никола Соколовић
Koman Albin
Милут. Станојевић
Јоца М. Селић
Др. Oton Gavrančić
И. П. Михаиловић — одваја се
Ing. Добр. Јовичић
Јев. Поповић
Крејџи
М. Степановић
Lovro Petovar
Милан Грубановић
Др. Милан Метикош — одваја се
Др. Влада Станишић — одваја се
Др. Bogumil Vošnjak odvaja se
Др. Nikola Nikić — odvaja se
Др. Franjo Gruber — odvaja se
Др. Ivan Lončarević — odvaja se

Важније штампарске грешке:

стр. 12 II ст. ред 17 одозго
 стр. 12 II ст. ред 5 одоздо
 стр. 12 II ст. ред 4 одоздо

стр. 13 I ст. ред 17 одозго

стр. 14 II ст. ред 26 одозго

стр. 17 II ст. ред 2 одозго
 стр. 19 I ст. ред 11 одозго
 стр. 21 I ст. ред 4 одоздо
 стр. 22 I ст. ред 15 одоздо
 стр. 23 I ст. ред 17 одозго
 стр. 24 I ст. ред 13 одоздо
 стр. 24 II ст. ред 22 одозго
 стр. 31 I ст. ред 21 одоздо
 стр. 31 II ст. ред 14 одозго
 стр. 33. II ст. ред 23 одозго

стр. 33 II ст. ред 17 одоздо
 стр. 35 I ст. ред 13 одозго
 стр. 36 I ст. ред 28 одоздо
 стр. 36 I ст. ред 21 одоздо

стр. 37 I ст. ред 23 одоздо
 стр. 37 II ст. ред 8 одозго
 стр. 41 I ст. ред 27 одозго
 стр. 42 II ст. ред 24 одоздо

стр. 42 II ст. ред 31 одоздо

стр. 43 I ст. 4 ред одозго
 стр. 49 ст. II ред 9 одоздо
 стр. 55 ст. II ред 12 и 13 одоздо

стр. 56 ст. I ред 19 одозго

стр. 60 ст. I ред 26 одозго
 стр. 60 ст. I ред 22 одоздо
 стр. 61 ст. II ред 25 одозго

стр. 61 ст. II ред 26 одоздо
 стр. 67 ст. II ред 28 одоздо
 стр. 68 ст. II ред 23 одоздо
 стр. 68 ст. II ред 8 одоздо
 стр. 70 ст. I ред 5 одозго
 стр. 73 ст. II ред 26 одозго
 стр. 77 ст. I ред 28 одоздо
 стр. 89 ст. II ред 24 одоздо
 стр. 92 ст. II ред 26 одоздо
 стр. 96 ст. I ред 1 одоздо
 стр. 99 ст. I ред 28 одозго
 стр. 102 ст. I ред 12 одоздо

по изјави становништа
 доходак, је
 претстављају од 22,8%

Та тешкоћа господо предвиђена
 је
 воде непрестани напор разору-
 жавања
 наш принуд
 и зато су многе
 контимовањем тарифа
 неисплаћени воде
 без трансфера и призна
 нерентабилно, и
 Ексклузивним
 заведе нови уставни поредак
 није ограничено

ни у тој
 тезаурирања најбољи је

је пореза у
 у један табора
 фзмозни члан дао
 Као Кпидос верум

изјаву, која не сме остати не-
 одговорна
 конкретно
 службено је допуњивање
 врши на том администрацијом

организација проведена

„Itatio fere de se“
 импордерабилија

поверењем
 ко да је
 Бакое
 идиом на
 граничног бедема
 чл. 78
 дно
 економска
 за које се зна
 идуонгв
 тиа... атори
 покрен

стр. 101 ст. I ред 14 одозго

стр. 111 ст. II ред 14 одозго
 стр. 113 ст. I ред 11 одозго

ТРЕБА:
 по глави становника
 доходак, пре
 претстављају оптерећење од
 22,8%

Та тешкоћа предвиђања наро-
 чито је велика
 воде непрестани напор раздру-
 жавања
 наш принцип
 и зато јер су многе
 комбиновањем тарифа
 неисплаћени рачуни воде
 без трансфера и прима и што
 нерентабилно; исто
 Ексклузивни
 заведе нови уставни поредак
 није ограничио

После речи Врховна управа
 ставити заграду
 Избацити речи: артере и
 вије у тој
 тезаурирања? Најбољи је
 Исправити овако: И деоба кре-
 дита била је таква да ми стал-
 но добијамо

је порезу будућности
 у један део табора
 фамозни члан 5 дао
 Као купидус рерум новарум
 (Cupidus rerum novarum)

изјаву која не сме остати без
 одговора
 коректно
 службено је доушвавање
 врши надзор над том адми-
 нистрацијом
 организација, по Министарствима
 проведена

„Italia fara da se“
 инпондерабилија
 после речи „распоред“ треба
 затворити заграду

померањем.
 који је
 Бакое
 идиомима
 граничног националног бедема
 чл. 68
 оно
 не економска
 за које се не зна
 другови
 ти агитатори
 покренути

стр. 104 ст. I ред 14 одозго

стр. 111 ст. II ред 14 одозго
стр. 115 ст. I ред 11 одозго

стр. 116 ст. I ред 25 одоздо

стр. 163 II ст. ред 18 одоздо
стр. 164 II ст. ред 17 одоздо
стр. 165 I ст. 1 ред одоздо
стр. 167 I ст. 20 ред одозго
стр. 167 II ст. 30 ред одозго
стр. 168 II ст. 17 ред одоздо
стр. 169 I ст. 4 ред одоздо
стр. 169 II ст. 18 ред одоздо
стр. 169 II ст. 7 ред одоздо
стр. 170 I ст. 8 ред одозго
стр. 170 I ст. 10 ред одозго
стр. 172 I ст. 11 одозго
стр. 173 I ст. 20 ред одозго
стр. 178 I ст. 24 ред одозго
стр. 187 II ст. 10 ред одоздо
стр. 216 II ст. 11 ред одозго
стр. 218 I ст. 24 ред одозго

стр. 276 I ст. 12 ред одоздо
стр. 278 I ст. 30 ред одозго
стр. 285 II ст. 10 ред одоздо
стр. 292 II ст. 20 ред одоздо
стр. 295 II ст. 31 ред одоздо
стр. 296 I ст. 31 ред одоздо
стр. 296 I ст. 15 ред одоздо
стр. 312 I ст. 13 ред одоздо
стр. 319 I ст. 26 ред одоздо
стр. 328 II ст. 15 ред одоздо
стр. 329 II ст. 18 ред одозго
стр. 331 I ст. 6 ред одоздо
стр. 331 II ст. 3 ред одозго
стр. 334 II ст. 1 ред одоздо

стр. 335 I ст. 27 ред одоздо
стр. 343 I ст. 7 ред одозго
стр. 344 I ст. 18 ред одоздо
стр. 347 II ст. 21 ред одозго
стр. 349 II ст. 21 ред одоздо
стр. 368 II ст. 26 ред одозго
стр. VI. 16 ред. одозго

народна пита

дате
може ни
пћега одобра
шикарање
сумња
расправа
питомцима
пагонску
самосталан
ми као
околности
Тако
Дал се томе
уређена
пролетали
да није
Теодора Волфа није пацифизам

време
illius
стране које
гледају
част
ди-
гледају
појединач
Петић
роза те
ако је
другове
другове
служило
спровода
изшени.
којима
концентрације
крстиће
и нашу

после речи „престављало спој“
долазе још речи: „двеју страних
држава у једну нову државу,
већ је престављало“
народна питања

треба додати после речи „бу-
џет“ још речи: „тако га је Влада
саставила, резигниран је овај
буџет“

после речи „да брани“ треба
додати речи: свој образ, која је
вековима знала да брани

далеко
може бити ни
опћег добра.
шиканирање
смутња
растава
потомцима
поганску
самостан
ми их као
охолости
Како
Да ли се тамо
урођена
пролетери
мислим да није

Теодора Волфа који није паци-
физам
крене
eius
стране државе које
гладују
час
динара
гладују
као појединач
Пешић
роза фе
остаје
дугове
дугове

треба да гласи: реперкусије и
на нашу земљу.

срушило
спорова
излишни.
којом
концентрацију
крстећи
и на нашу

попоре
ко да је
Бакое
ви момди
вмездэд тонринярт
88 лр
онк
вжэмоножэ
вне ээ ејој ве
наотудд
нротвтигэ нт
нтунэжкоп

попоре
ко да је
Бакое
ви момди
вмездэд тонринярт
88 лр
онк
вжэмоножэ
вне ээ ејој ве
наотудд
нротвтигэ нт
нтунэжкоп

попоре
ко да је
Бакое
ви момди
вмездэд тонринярт
88 лр
онк
вжэмоножэ
вне ээ ејој ве
наотудд
нротвтигэ нт
нтунэжкоп

STENOGRAFSKE BELEŠKE
NARODNE SKUPŠTINE
KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

REDOVAN SAZIV
ZA 1932/33 GODINU

KNJIGA V

OD XLII DO XLV REDOVNOG SASTANKA

OD 17 DO 20 MARTA 1933 GODINE

BUDŽETSKA DEBATA U NAČELU I U POJEDINOSTIMA

BEOGRAD

ŠTAMPARIJA VLADETE S. JANIČIJEVIĆA — KOSMAJSKA UL. 51.

1 9 3 3

STENOGRAFSKE BELJEŠKE

NARODNE SKUPŠTINE

KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

REDOVAN SAZIV

ZA 1932/33 GODINU

KNJIGA V

OD XLII DO XLV REDOVNOG SAZIVKA

OD 17 DO 20 MARTA 1933 GODINE

BUDŽETSKA DEBATA U NAČELU I U POJEDINOSTIMA

BEOGRAD

ŠTAMPARIJA VLADETE 2. JANIČEVIĆA — KOSMAJSKA UL. 21.

1933

Pretsedništvo Narodne skupštine

Pretsednik

Dr. Kosta Kumanudi

Potpretsednici:

Dragutin-Karlo Kovačević

Dr. Avdo Hasanbegović

Dr. Kosta Popović

Sekretari:

Dr. Dragoljub Jevremović

Dragomir Stanojević

Ante Lj. Kovač

Milan Mravlje

Gavro Milošević

Narodni poslanici:

Avramović Branko, Adić Ante, Aksentijević Aleksandar, Aleksić Kosta, Alilović Šaćir, Andelinović
Grgur-Budislav dr.; Antonijević Dušan, Antunović Josip, Arandelović Jovan, Auer Ljudevit dr.;
Babamović Jordan, Baljić Salih, Banjac Ljubomir, Barać Branko dr., Batinić Jozo, Bačić Stjepan dr.,
Benko Josip, Beširović Dimitrije R., Bogdanović Iso, Božić Milan, Borisavljević Strahinja, Brčić Stjepan, Brušija
Radoslav, Bugarski Dragutin J., Budišin Stevan, Bukvić Aleksandar, Bunović Milan;
Cemović Filip, Cerer Anton, Cipušević Metodije;
Čirić Đorđe, Čirić Števan, Čuković Milan;
Čobrić Branko, Čohadžić Hazim;
Davidović Vitomir, Danilović Živko, Demetrović Juraj, Dervišić Đulaga, Dimitrijević Mita, Dimitri-
jević Hadži-Todor, Dobrović Milan S., Dobrovoljac Milan J., Dovezenski Jovan S., Dodić Aleksandar Taka.,
Došen Mirko dr., Dragović Miloš P., Drljača Branko, Drmelj Alojz, Duboković Juraj;
Đokić Risto, Đorđević Vladimir, Đurić Mihailo;
Elegović Ivo dr.;
Fidančević Toma dr., Fizir Viktor, Fotirić Arsa;
Gavranić Oton dr., Gavrilović Oto, Gajšek Karlo, Glavički Božidar, Gospodnetić Franjo, Grajić Pero
Grba Milovan dr., Grbić Emilijan, Grdić Vasilj, Grubanović Milan, Gruber Franjo dr.;
Hajdinjak Anton, Hanžek Lavoslav dr. Hasanbegović Avdo dr. Hođera Svetislav V., Hribar Nikola,
Hristić Bora;
Ivandečić-Ivković Mirko dr., Ivanišević Petar, Ivančević Dušan, Ilić Srđa Milan dr., Isaković Milivoje Đ.,
Isaković Mito;

Janković Velizar dr., Jevremović Dragoljub dr., Jevtić Životije, Jevtić Milutin Al., Jevtić Mihailo R., Jevtić Radovan, Jelić Milutin, Jeličić Boža S., Jeremić Živojin, Jovan Andrija, Jovanović Aleksandar, Jovanović Doka, Jovanović Jova, Jovičić Dobrosav;

Kadić Husein, Kajmaković Omer, Kalamatijević Mihailo R., Kandić Joviša K., Katić Miloš, Kačanski Stevan, Kešeljević Nikola dr., Klinc Anton, Knežević Lovro, Knežević Stjepo dr., Kovač Ante Lj., Kovačević Dragutin-Karlo, Kožulj Marko dr., Kojić Dragutin dr., Koman Albin, Kostić Dragutin dr., Kostić Milorad J. dr., Kraljević Dragan dr., Kramer Albert dr., Kraft Stevan dr., Krejči Anton, Krstanović Risto, Krstić Vladimir, Krstić Zarije S., Krstić Milutin, Krstić Mihailo V., Krstić Simo, Kuzmanović Lazar K., Kujundžić Andrija K., Kujundžić Bogoljub K., Kumanudi Kosta dr., Kuntarić Ante dr., Kunjašić Joahim, Kurtović Vojko, Kurtović Šukrija;

Lazarević Milovan M., Lazarević Todor dr., Lazarević Teodosije K., Lazarević Filip S. dr., Leušić Đuro dr., Lisavac Mladen dr., Lončarević Ivan dr., Lončar Ivan, Lončar Stanko, Lukić Živan dr., Lulić Petar,

Makar Dako, Maksimović Božidar, Maksimović Stjepan, Malančec Vlado dr., Marinković Vojislav dr., Marjan Đuro, Marjanac Simo, Markić Franjo, Marković Velimir Ž., Marković Milenko dr., Marković Milorad P., Marković Nikola, Mastrović Ante F., Matica Pavao, Matić Đoka N., Maceković Matija, Mašić Marko, Metikoš Milan dr., Mijić Milan Đ., Miletić Vjekoslav dr., Miletić Vladislav, Milošević Gavro, Milošević Mladen P., Milutinović Milinko R., Milutinović Milorad Đ., Misirlić Jovan T. Mitrović Jovan R., Mitrović Ljubomir M. Mihailović Ilija P., Mihailović Svetislav dr., Mozer Hans dr., Mohorić Ivan, Mravlje Milan, Mulalić Mustafa A.

Najdorfer Mirko, Nedeljковиć Uroš P., Nikić Nikola dr. Nikić Fedor dr., Nikodijević Arandel D. Nikolić Branko dr., Ninković Tripko, Novaković Tode dr., Nuić Petar dr;

Njamcul Ranko dr.;

Ostojić Đuro dr.;

Pavlić Alojzij, Palaček Ivan dr., Parabučki Đorđe, Paranos Špiro F., Pahernik Frano, Patrnogić Ljuba, Perić Matej dr., Perić Milivoje Đ., Perić Ninko dr., Perko Dragutin V. Petković Milan, Petovar Lovro, Petrak Nikola, Petričić Živko dr., Petrović Marko, Pešić Milutin, Pivko Ljudevit dr., Pištelić Slavko A. dr., Pogačnik Viktor, Popović Dimitrije On. Popović Dobrivoje Ger. dr., Popović Dušan, Popović Jeftimije, Popović Kosta dr., Popović Milan V., Popović Milan dr. Popović Svetislav dr., Praljak Nedeljko, Preka Nikola, Prekoršek Ivan; Princip Jovo, Prša Šime dr. Pustoslemšek Rasto, Pucelj Ivan J.;

Radivojević Lazar Lj., Radić Ivan, Radović Savo dr., Radonjić Milan, Radonjić Miljan, Rajić Toša dr., Rako Janko dr., Rape Stane dr., Rorbaher Julijan dr.;

Savić Arandel P., Savić Sava, V., Savković Ilija, Santo Gavro dr., Saračević Radenko, Sekulić Milan dr. Selić Joca M., Selmanović Alija, Simić Milorad, Smiljanić Toma dr., Sokić Miloje M., Sokolović Nikola Spasović Vukašin, Spahić Vlado, Spindler Vjekoslav, Spinčić Vjekoslav, Srškić Milan dr., Stažić Josip, Stajković Nikola, Stanić Andra, Stanišić Vladimir dr., Stanojević Dragomir M., Stanojević Milutin, Stevanović Živojin Ar., Stevanović Milan, Stepanov Milivoj, Stepanović Milan R. Stefanović Ignjat, Stijić Milan dr., Stojadinović Milosav dr. Stojković Milan Đ. dr., Stošić Stamenko, Strezović Krsta;

Šarković Tihomir, Šega Ferdo, Šelmić Dragić M., Šečerov Slavko dr., Šiljegović Vladimir, Šiftar Stevan; Šnajdar Franjo, Šumenković Ilija dr., Šurmin Đuro dr.

Tadić Gligorije dr., Teodorović Vojislav, Tešić Maksim, Tolić Ignjat M. dr., Tomić Jakob, Tonić Todor R. Topalović Milan, Toromanović Hasan, Trbić Vasilije, Trbojević Uroš dr., Trifunović Ljubiša, Trkulja Stanko, Trpković Stavra K.;

Uzunović Nikola, Urek Ivan, Urošević Mirko II., Urukalo Sergije;

Valjavec Stjepan, Varda Sever, Vasiljević Stevan dr., Veličković Miladin, Veljković Veljko, Vidaković Vitomir, Vidić Ješa dr., Vidović Bogdan dr., Vošnjak Bogumil dr., Vujić Dimitrije V., Vukičević Bogić dr.,

Zaharić Čedomir, Zeljković Boško, Zemljić Jakob;

Živanović Milan, Živančević Mihailo, Živković Negosim dr., Živojinović Dušan M.,

MINISTARSKI SAVET:

- Prešednik Ministarskog saveta, dr. Milan Srškić;
Ministar bez portfelja, dr. Albert Kramer;
Ministar socijalne politike i narodnog zdravlja, Ivan Pucelj;
Ministar bez portfelja, dr. Hamdija Karamehmedović;
Ministar bez portfelja, dr. Dragutin Kojić;
Ministar trgovine i industrije, dr. Ilija Šumenković;
Ministar pravde, Božidar Maksimović;
Ministar saobraćaja, Lazar Radivojević;
Ministar poljoprivrede, Juraž Demetrović;
Ministar vojske i mornarice armijski đeneral, Dragomir Ž. Stojanović;
Ministar šuma i rudnika, Pavao Matića;
Ministar finansija, dr. Milorad Đorđević;
Ministar građevina, dr. Stjepan Srkulj;
Ministar inostranih poslova, Bogoljub Jevtić;
Ministar unutrašnjih poslova, Živojin Lazić;
Ministar prosvete, dr. Radenko Stanković;
Ministar fizičkog vaspitanja naroda, dr. Lavoslav Hanžek.
-

MINISTARSKI SAVET:

- Prešednik Ministarskog saveta, dr. Milan Štrkić;
Ministar bez portfelja, dr. Albert Kramer;
Ministar socijalne politike i narodnog zdravlja, Ivan Pucelj;
Ministar bez portfelja, dr. Hamdija Karamehmedović;
Ministar bez portfelja, dr. Dragutin Kojić;
Ministar trgovine i industrije, dr. Ilija Šumenković;
Ministar pravde, Božidar Maksimović;
Ministar saobraćaja, Lazar Radivojević;
Ministar poljoprivrede, Jura Demetrović;
Ministar vojske i pomorstva armijski general, Dragomir Š. Stojanović;
Ministar šuma i rudnika, Pavao Matić;
Ministar finansija, dr. Milorad Borićević;
Ministar građevina, dr. Stjepan Škulj;
Ministar inostanih poslova, Bogoljub Jevtić;
Ministar unutrašnjih poslova, Živojin Lazić;
Ministar prosvete, dr. Radenko Stančević;
Ministar liškog vaspitanja naroda, dr. Lavoslav Hanžek.
-